

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Raziskovalno poročilo

Ključni rezultati javnomnenjske raziskave
»Raziskava o diskriminaciji 2025«

Ključni rezultati javnomnenjske raziskave »Raziskava o diskriminaciji 2025«

Raziskovalno poročilo

Ljubljana, junij 2026

Kazalo

1	O JAVNOMNENJSKI RAZISKAVI	6
1.1	Pristojnosti Zagovornika in varstvo pred diskriminacijo	6
1.2	Namen raziskave	7
1.3	Opis vzorca prebivalcev Slovenije	8
2	IZSLEDKI JAVNOMNENJSKE RAZISKAVE	9
2.1	Strpnost in stališča do diskriminacije	9
2.1.1	Spol	10
2.1.2	Narodnost ter državljanstvo	11
2.1.3	Rasa ali etnično poreklo	12
2.1.4	Vera ali prepričanje	13
2.1.5	Invalidnost	15
2.1.6	Starost	16
2.1.7	Spolna usmerjenost	17
2.1.8	Spolna identiteta in spolni izraz	19
2.1.9	Družbeni položaj ali premoženjsko stanje	21
2.1.10	Druge osebne okoliščine	22
2.1.11	Povzetek ugotovitev glede strpnosti in stališč do diskriminacije	24
2.2	Dojemanje diskriminacije in izkušnje z njo	27
2.2.1	Razumevanje pojma diskriminacija	28
2.2.2	Razširjenost diskriminacije v Sloveniji	30
2.2.3	Izkušnje z diskriminacijo	35
2.2.4	Izkušnje z nadlegovanjem in spolnim nadlegovanjem	39
2.2.5	Prijavljanje in pomoč ob diskriminaciji	44
2.2.6	Povzetek ugotovitev glede dojetanja diskriminacije in izkušenj z njo	45
2.3	Poznavanje Zagovornika načela enakosti ter informiranost o neenakosti in diskriminaciji	47
2.3.1	Poznavanje Zagovornika načela enakosti	47
2.3.2	Informiranje o Zagovorniku in diskriminaciji	50
2.3.3	Povzetek ugotovitev glede poznavanja Zagovornika načela enakosti ter informiranosti o neenakosti in diskriminaciji	51

1 O JAVNOMNENJSKI RAZISKAVI

1.1 Pristojnosti Zagovornika in varstvo pred diskriminacijo

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) opravlja po Zakonu o varstvu pred diskriminacijo (v nadaljevanju: ZVarD¹) tri osnovne naloge:

- informiranje, svetovanje in zagovorništvo, kar vključuje nudenje neodvisne pomoči in podpore diskriminiranim ljudem. Po ZVarD ima Zagovornik tudi pristojnost začeti postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa ali splošnega akta pri Ustavnem sodišču;
- sprejemanje prijav in ugotavljanje diskriminacije, kar zajema predvsem ugotavljanje diskriminacije v posamičnih primerih ali na ravni predpisov (ocena diskriminatornosti), ko preiskuje in ugotavlja oziroma odloča, ali je v določenem primeru prišlo do diskriminacije;
- raziskovanje, spremljanje, priporočila in ozaveščanje (sistemski del), predvsem v smislu analiziranja in raziskovanja splošnega stanja diskriminacije v družbi, na podlagi česar pripravlja neodvisna redna in posebna poročila, priporočila, vključno s priporočili za sprejetje posebnih ukrepov. Sistemske naloge vključujejo tudi mednarodno sodelovanje.

Diskriminacija po 1. členu ZVarD pomeni vsako neupravičeno neenako obravnavanje oseb zaradi njihovih osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti na različnih področjih družbenega življenja.

Osebne okoliščine so prirojene ali pridobljene osebne značilnosti, lastnosti, stanja ali statusi, ki so pravilom trajno in nerazdružljivo povezani z določenim posameznikom in njegovo osebnostjo, zlasti identiteto, ali pa jih posameznik ne spreminja zlahka. Med osebne okoliščine po ZVarD štejemo spol, narodnost, rasa ali etnično poreklo, jezik, vera ali prepričanje, invalidnost, starost, spolno usmerjenost, identiteto in izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazbo ali katero koli drugo osebno okoliščino (npr. zdravstveno stanje, starševstvo).

¹ Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7273>.

1.2 Namen raziskave

Zagovornik je v letu 2025 opravil javnomnenjsko raziskavo »Raziskava o diskriminaciji 2025« (javnomenjska raziskava) z namenom razumevanja stanja in spremljanja trendov glede diskriminacije v širši javnosti. Zagovornik je v preteklosti že izvedel javnomnenjske raziskave »Percepcija diskriminacije v Sloveniji — raziskava javnega mnenja« ter »Dojemanje in izkušnje z diskriminacijo v Sloveniji«, in sicer v letih 2017, 2020 in 2022.²

Namen javnomnenjskih raziskav je pridobiti vpogled v stališča in izkušnje prebivalcev glede diskriminacije med splošno populacijo. Zato je Zagovornik skupaj z Inštitutom za raziskovanje trga in medijev Mediana, d. o. o., ki je izvedel raziskavo, pripravil poseben anketni vprašalnik. Raziskovalna metoda je bila kombinacija računalniško podprtega telefonskega anketiranja in računalniško podprtega spletnega anketiranja. Anketiranje se je izvajalo med 30. julijem in 6. avgustom 2025.

² Vse raziskave Zagovornika načela enakosti o diskriminaciji so dostopne na spletni strani Zagovornika: <https://zagovornik.si/izdelki-zagovornika/raziskave-o-diskriminaciji/>.

1.3 Opis vzorca prebivalcev Slovenije

Vzorčni okvir javnomnenjske raziskave so bili prebivalci Republike Slovenije, splošna populacija v starosti od 18 do 75 let. Vzorec je bil reprezentativen po spolu, starosti, regiji in izobrazbi. Javnomenjska raziskava je bila izvedena na vzorcu 1.007 prebivalcev Slovenije oseb. Pri interpretaciji rezultatov lahko zato trdimo, da gre za splošno mnenje prebivalcev Slovenije.

V raziskavi je sodelovalo 51,2 odstotka moških, 48,2 odstotka žensk, 0,3 odstotka nebinarnih oseb in 0,3 odstotka oseb, ki ni želelo odgovoriti na to vprašanje. Prebivalci Slovenije so bili razdeljeni v šest starostnih kategorij, v razponu od 15 do 75 let. Največ jih je bilo v starostni skupini od 45 do 54 let (19 odstotkov) ter v starostnih skupinah od 35 do 44 let (18,4 odstotka) in od 55 do 65 let (18,2 odstotka).

Respondenti so imeli različno stopnjo izobrazbe, skoraj petina (19,4 odstotka) jih je končala največ osnovno šolo, malo več kot polovica (53,3 odstotka) jih je končala strokovno ali srednjo šolo. Dobra četrtina (27,3 odstotka) je končala vsaj višjo ali visoko šolo.

Prebivalci Slovenije so bili iz vseh slovenskih statističnih regij, in sicer iz pomurske, podravske, koroške, savinjske, zasavske, posavske, osrednjeslovenske, gorenjske, goriške, primorsko-notranjske, obalno-kraške regije in jugovzhodne Slovenije.

Slaba polovica sodelujočih v raziskavi je bila iz urbanega okolja (48,3 odstotka), dobra tretjina je bila iz ruralnega okolja (35,7 odstotka), najmanj (16 odstotkov) pa iz primestnega okolja.

Respondenti so se med seboj razlikovali po zaposlitvenemu statusu, pri čemer jih je bila slaba polovica zaposlenih s pogodbo o delovnem razmerju (47,5 odstotka), skoraj četrtina je bila upokojencev (23,6 odstotka), približno vsak sedmi prebivalec (14,2 odstotka) se je še izobraževal, pet odstotkov je bilo brezposelnih, ostali pa so bili samozaposleni oziroma so imeli drugačen status.

Njihovi dohodki so bili različni, največ (39,1 odstotka) jih je prejemale od 400 do 1.200 evrov neto mesečno, dobra četrtina (28 odstotkov) jih je prejemale od 1.200 do 2.100 evrov neto mesečno, sedem odstotkov ni imelo lastnih prihodkov.

Malo več kot polovica (52,6 odstotka) prebivalcev Slovenije se je opredelila za verne, od tega se jih je velika večina (87,9 odstotka) opredelila za pripadnike katoliške vere. Manj kot polovica (44,5 odstotka) prebivalcev Slovenije se je opredelila za nereligiozne.

2 IZSLEDKI JAVNOMNENJSKE RAZISKAVE

Javnomnenska raziskava je bila v vsebinskem smislu razdeljena na tri dele:

- V prvem delu so prebivalci Slovenije odgovarjali, v kakšnem obsegu se strinjajo s predstavljenimi stališči, s čimer smo merili prisotnost stereotipnih predstav in predsodkov pa tudi strpnost javnosti do določenih skupin prebivalcev z osebnimi okoliščinami, ki so varovane pred diskriminacijo (glej poglavje [2.1 Strpnost in stališča do diskriminacije](#)).
- V drugem delu so prebivalci Slovenije odgovarjali na vprašanja o doživljanju diskriminacije in osebnih izkušnjah z diskriminacijo. Zanimalo nas je tudi, katere skupine prebivalcev so po mnenju prebivalcev Slovenije najbolj pogosto žrtve diskriminacije in na katerih področjih družbenega življenja se ta najbolj pogosto pojavlja (glej poglavje [2.2 Dojemanje diskriminacije in izkušnje z njo](#)).
- V tretjem delu so prebivalci Slovenije odgovarjali na vprašanja o poznavanju Zagovornika načela enakosti in njegovega dela ter o svoji informiranosti o diskriminaciji (glej poglavje [2.3 Poznavanje Zagovornika načela enakosti ter informiranost o neenakosti in diskriminaciji](#)).

2.1 Strpnost in stališča do diskriminacije

V poglavju o strpnosti in stališčih do posameznih skupin prebivalcev je predstavljen pregled rezultatov o strinjanju oziroma nestrinjanju prebivalcev Slovenije z različnimi trditvami o diskriminaciji. Prebivalci Slovenije so podajali stopnjo strinjanja na petstopenjski Likertovi lestvici:

- 5 - močno se strinjam;
- 4 - strinjam se;
- 3 - niti se ne niti se strinjam;
- 2 - ne strinjam se;
- 1 - sploh se ne strinjam.

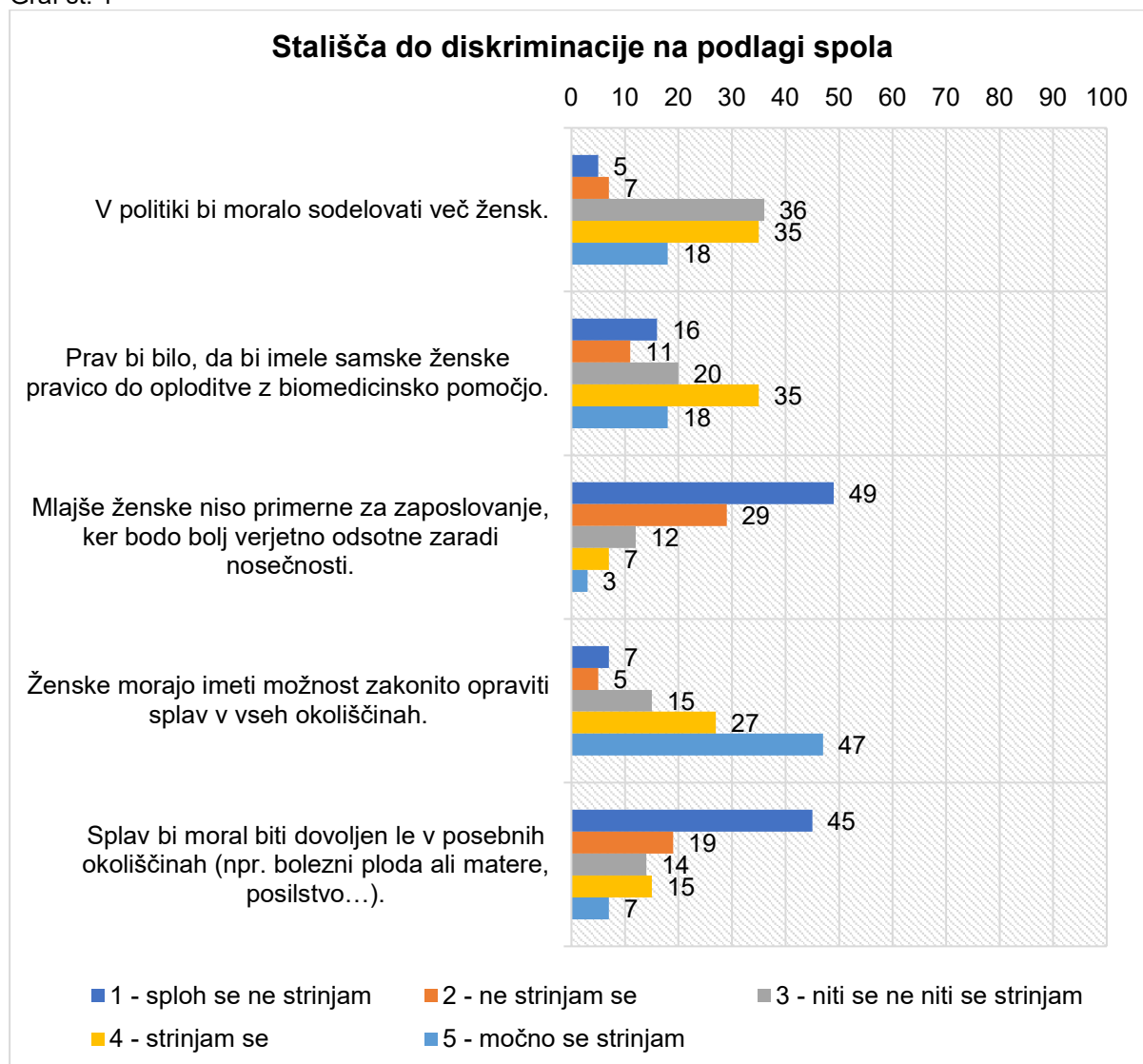
Vprašanje za vse trditve glede strpnosti in stališč do diskriminacije se je glasilo:

»V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi stališči? Ocenite na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni sploh se ne strinjam, 5 pa pomeni močno se strinjam.«

V nadaljevanju so predstavljene stopnje strinjanja s trditvami, ki so združene po posameznih osebnih okoliščinah, varovanih pred diskriminacijo. Te si po podpoglavjih sledijo v istem vrstnem redu kot v ZVarD. Stopnje strinjanja so izražene v odstotkih. Zaradi matematičnega zaokroževanja lahko seštevki posameznih kategorij odgovorov odstopajo od prikazov na grafih.

2.1.1 Spol

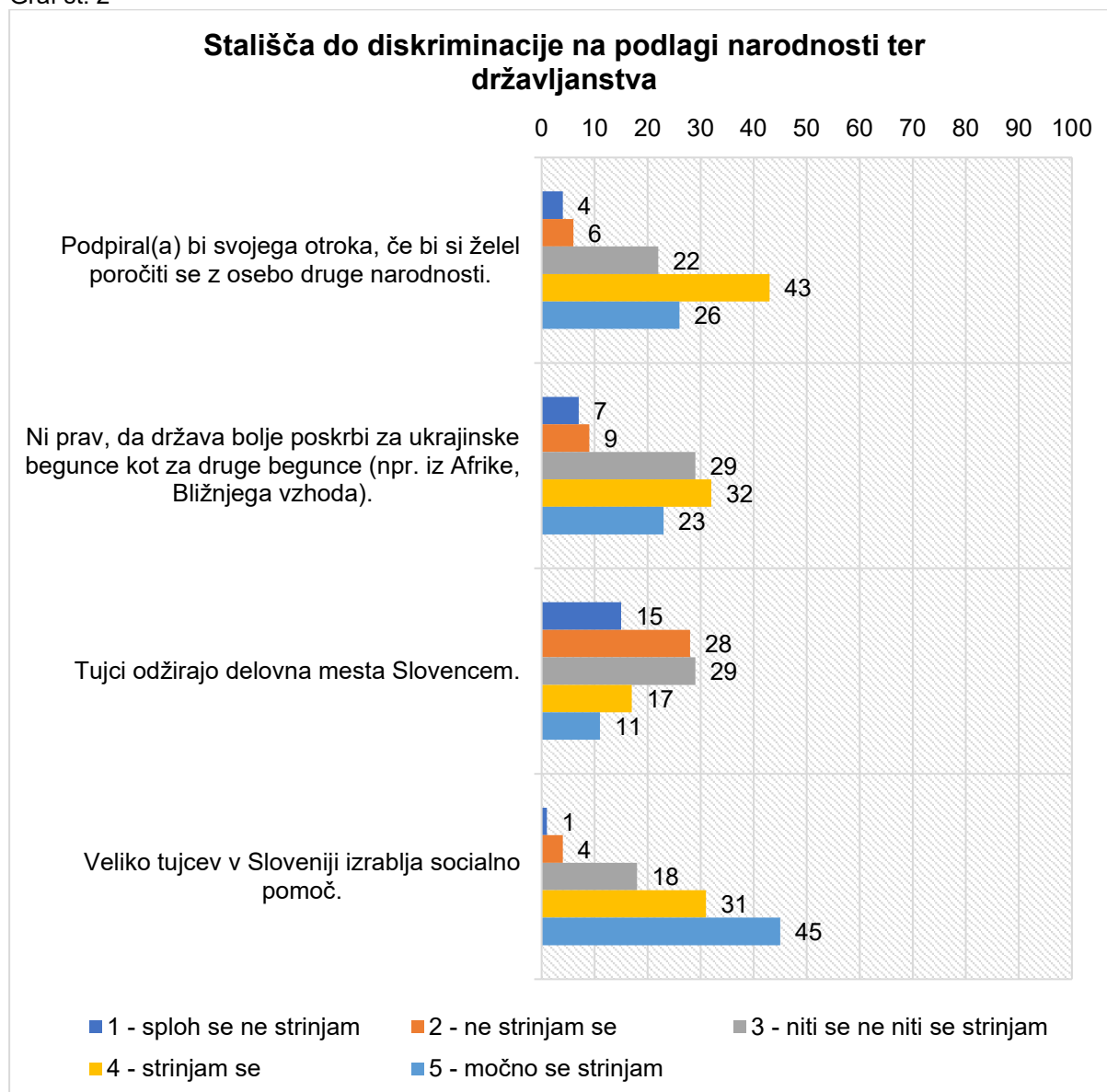
Graf št. 1

Več kot tri petine prebivalcev Slovenije (63 odstotkov) se strinjajo, da bi v politiki morale sodelovati več žensk. S tem se ne strinja nekaj več kot desetina prebivalcev (12 odstotkov). Prav tako več kot tri petine prebivalcev Slovenije (63 odstotkov) menijo, da bi bilo prav, da bi imele samske ženske pravico do samooploditve z biomedicinsko pomočjo. Dobra četrtina prebivalcev (27 odstotkov) se s tem ne strinja. Skoraj štiri petine prebivalcev Slovenije (78 odstotkov) se ne strinjajo s trditvijo, da mlajše ženske niso primerne za zaposlovanje, ker bodo bolj verjetno odsotne zaradi nosečnosti. S tem se strinja vsak deseti prebivalec Slovenije (10 odstotkov). Skoraj tri četrtine prebivalcev Slovenije (74 odstotkov) menijo, da morajo imeti ženske možnost zakonito opraviti splav v vseh okoliščinah. Temu nasprotuje nekoliko več kot desetina prebivalcev (12 odstotkov). Slabi dve tretjini prebivalcev Slovenije (64 odstotkov) se ne strinjata, da bi moral biti splav dovoljen le v posebnih okoliščinah, kot so bolezen ploda ali matere ter posilstvo. Dobra petina prebivalcev (22 odstotkov) podpira splav zgolj v posebnih okoliščinah.

2.1.2 Narodnost ter državljanstvo

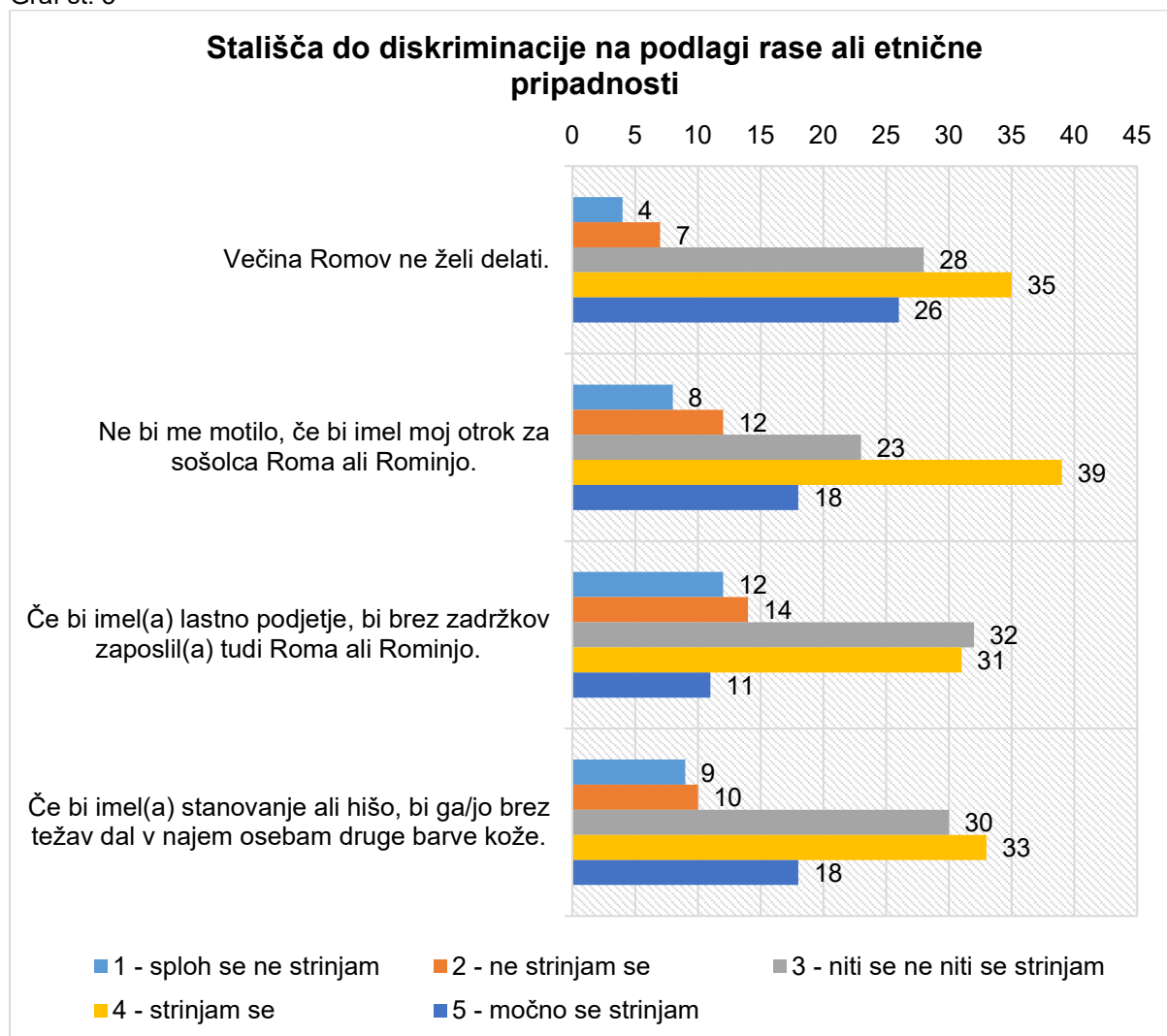
Graf št. 2

Dobri dve tretjini prebivalcev Slovenije (69 odstotkov) bi podprli svojega otroka pri poroki z osebo druge narodnosti. Ena desetina prebivalcev (10 odstotkov) pri tem svojega otroka ne bi podpirala. Malo več kot polovica prebivalcev Slovenije (55 odstotkov) se strinja s trditvijo, da ni prav, da država bolje poskrbi za ukrajinske begunce kot za druge begunce, na primer iz Afrike, Bližnjega vzhoda. S to trditvijo se ne strinja nekaj manj kot petina prebivalcev (16 odstotkov). Nekoliko več kot dve petini prebivalcev Slovenije (43 odstotkov) menita, da tujci ne odžirajo delovnih mest Slovencem. Nekaj več kot četrtina prebivalcev (28 odstotkov) meni, da tujci odžirajo delovna mesta. Tri četrtine prebivalcev Slovenije (76 odstotkov) se strinjajo s trditvijo, da veliko tujcev v Sloveniji izrablja socialno pomoč. Pet odstotkov prebivalcev se s tem ne strinja.

2.1.3 Rasa ali etnično poreklo

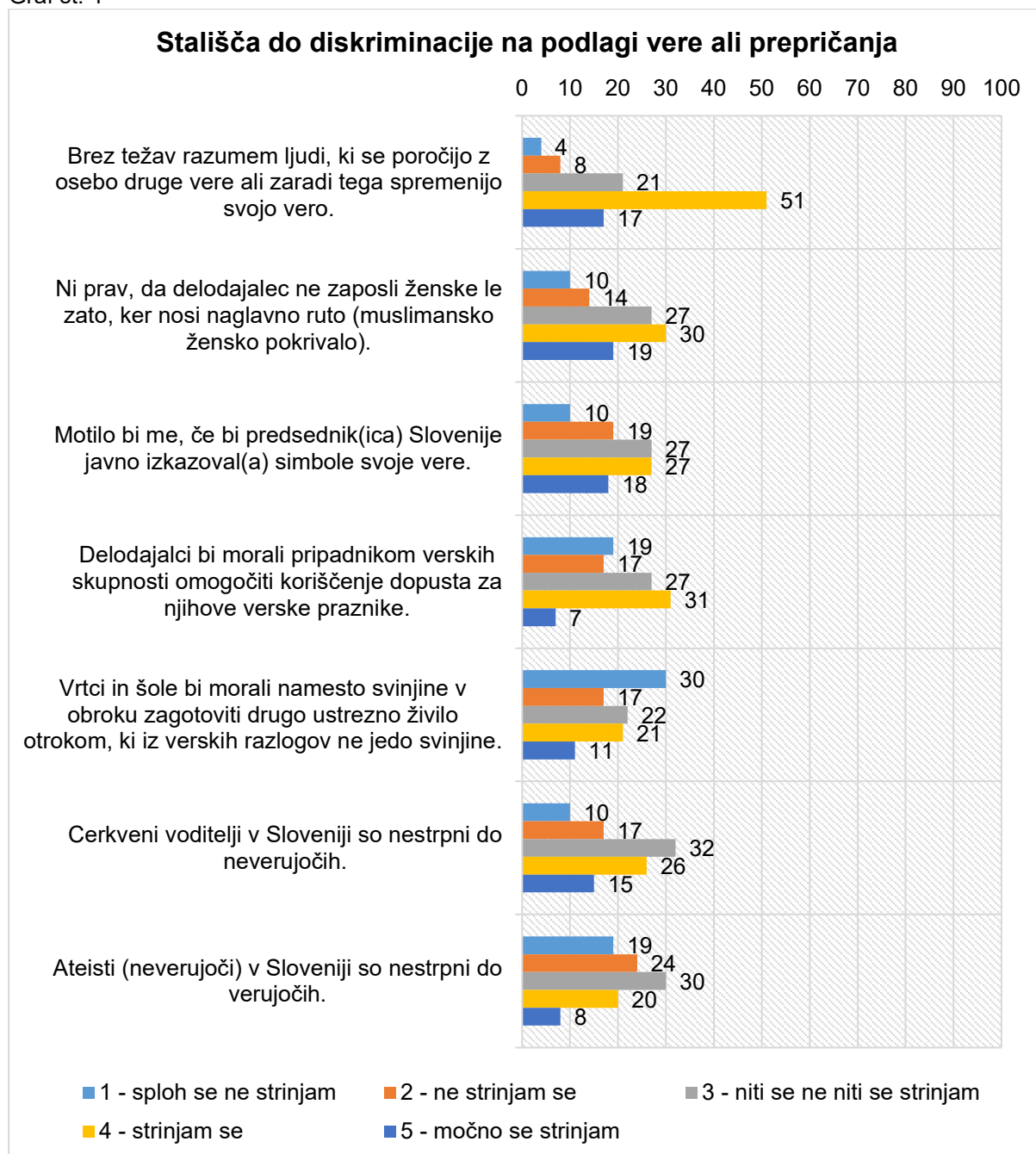
Graf št. 3

Tri petine prebivalcev Slovenije (61 odstotkov) se strinjajo s trditvijo, da večina Romov ne želi delati. S tem se ne strinja dobra desetina prebivalcev (11 odstotkov). Nekoliko več kot polovico prebivalcev Slovenije (57 odstotkov) ne bi motilo, če bi njihov otrok imel romskega sošolca ali sošolko. Eno petino prebivalcev (20 odstotkov) bi to motilo. Dobri dve petini prebivalcev Slovenije (42 odstotkov) bi v lastnem podjetju brez zadržkov zaposlili tudi Roma ali Rominjo. Dobra četrtina prebivalcev (26 odstotkov) bi ob tem imela zadržke. Dobra polovica prebivalcev Slovenije (51 odstotkov) bi brez težav dala v najem stanovanje ali hišo osebam druge barve kože. Tega ne bi storila slaba petina prebivalcev (19 odstotkov).

2.1.4 Vera ali prepričanje

Graf št. 4

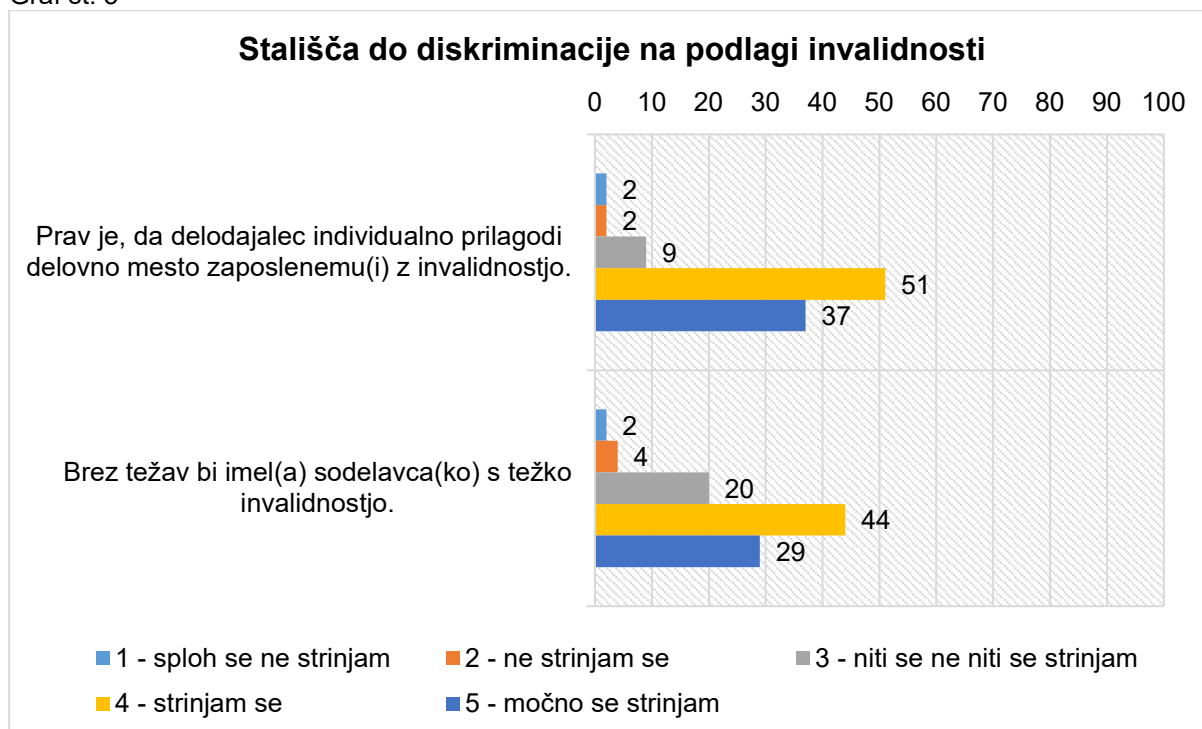

Dobri dve tretjini prebivalcev Slovenije (68 odstotkov) brez težav razumeta ljudi, ki se poročijo z osebo druge vere ali zaradi tega spremenijo svojo vero. Malo več kot desetina prebivalcev (12 odstotkov) s težavo razume ljudi, ki to storijo. Skoraj polovica prebivalcev Slovenije (49 odstotkov) se strinja, da ni prav, da delodajalec ne zaposli ženske le zato, ker nosi naglavno ruto (muslimansko žensko pokrivalo). S tem se ne strinja skoraj četrtnina prebivalcev (24 odstotkov). Malo manj kot polovico prebivalcev Slovenije (45 odstotkov) bi motilo javno razkazovanje verskih simbolov predsednika ali predsednice Slovenije. Nekaj več kot četrtnino prebivalcev (29 odstotkov) to ne bi motilo. Malo več kot tretjina prebivalcev Slovenije (38 odstotkov) se strinja s trditvijo, da bi morali delodajalci pripadnikom verskih skupnosti omogočiti koriščenje dopusta za njihove verske praznike. Nekoliko manjši delež prebivalcev (36 odstotkov) se s tem ne strinja.

Slaba polovica prebivalcev Slovenije (47 odstotkov) se ne strinja, da bi morali vrtci in šole namesto svinjine v obroku zagotoviti drugo ustrezno živilo otrokom, ki iz verskih razlogov ne jedo svinjine. S tem se strinja slaba tretjina prebivalcev (32 odstotkov). Dobri dve petini prebivalcev Slovenije (41 odstotkov) menita, da so cerkveni voditelji v Sloveniji nestrpni do neverujočih. Dobra četrtina prebivalcev (27 odstotkov) se s tem ne strinja. Prav tako, dobra četrtina prebivalcev Slovenije (28 odstotkov) se strinja s trditvijo, da so ateisti (neverujoči) v Sloveniji nestrpni do verujočih. Manj kot polovica prebivalcev (43 odstotkov) se s to trditvijo ne strinja.

2.1.5 Invalidnost

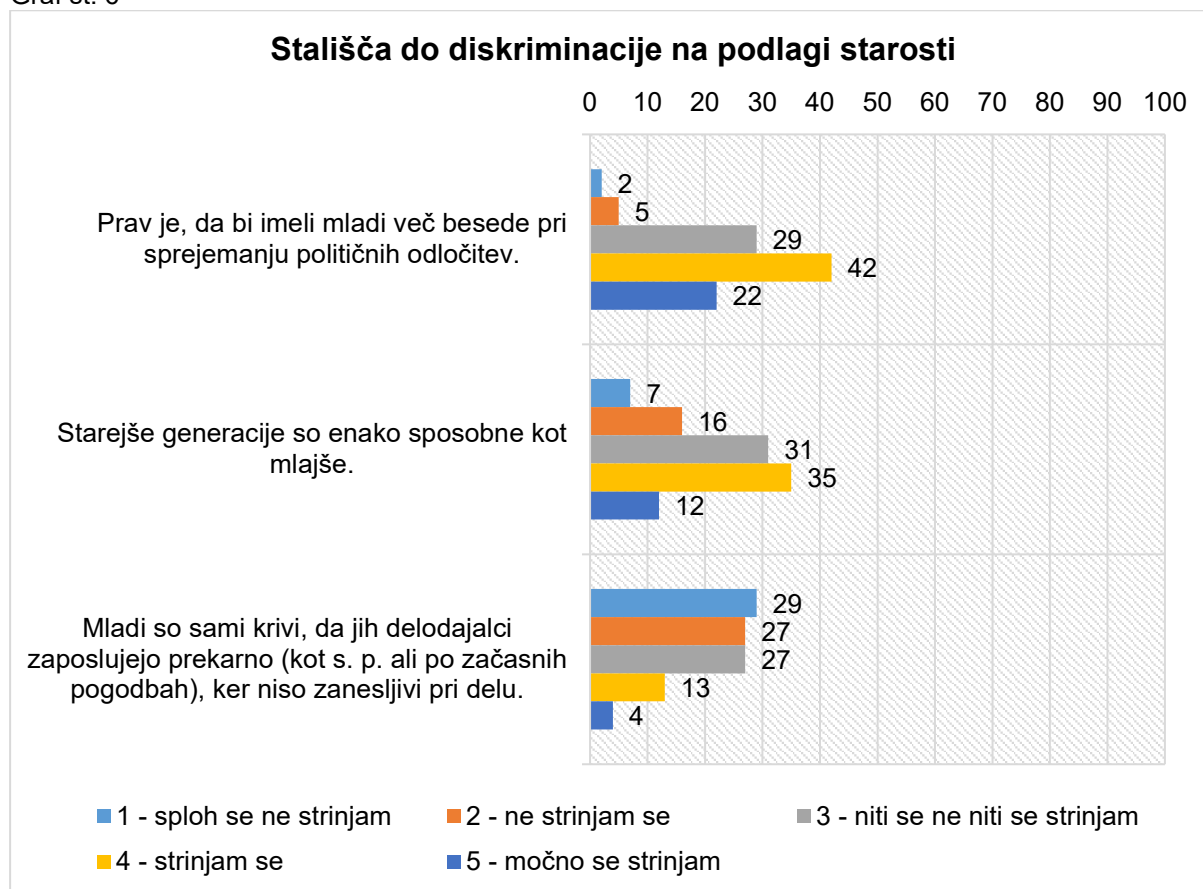
Graf št. 5

Velika večina prebivalcev Slovenije (88 odstotkov) se strinja, da je prav, da delodajalec individualno prilagodi delovno mesto zaposleni osebi z invalidnostjo. S tem se ne strinjajo štirje odstotki prebivalcev. Skoraj tri četrtine prebivalcev Slovenije (73 odstotkov) bi brez težav imele za sodelavca ali sodelavko osebo s težko invalidnostjo. Manj kot desetina prebivalcev (šest odstotkov) se ne strinja, da bi imela brez težav za sodelavca ali sodelavko osebo s težko invalidnostjo.

2.1.6 Starost

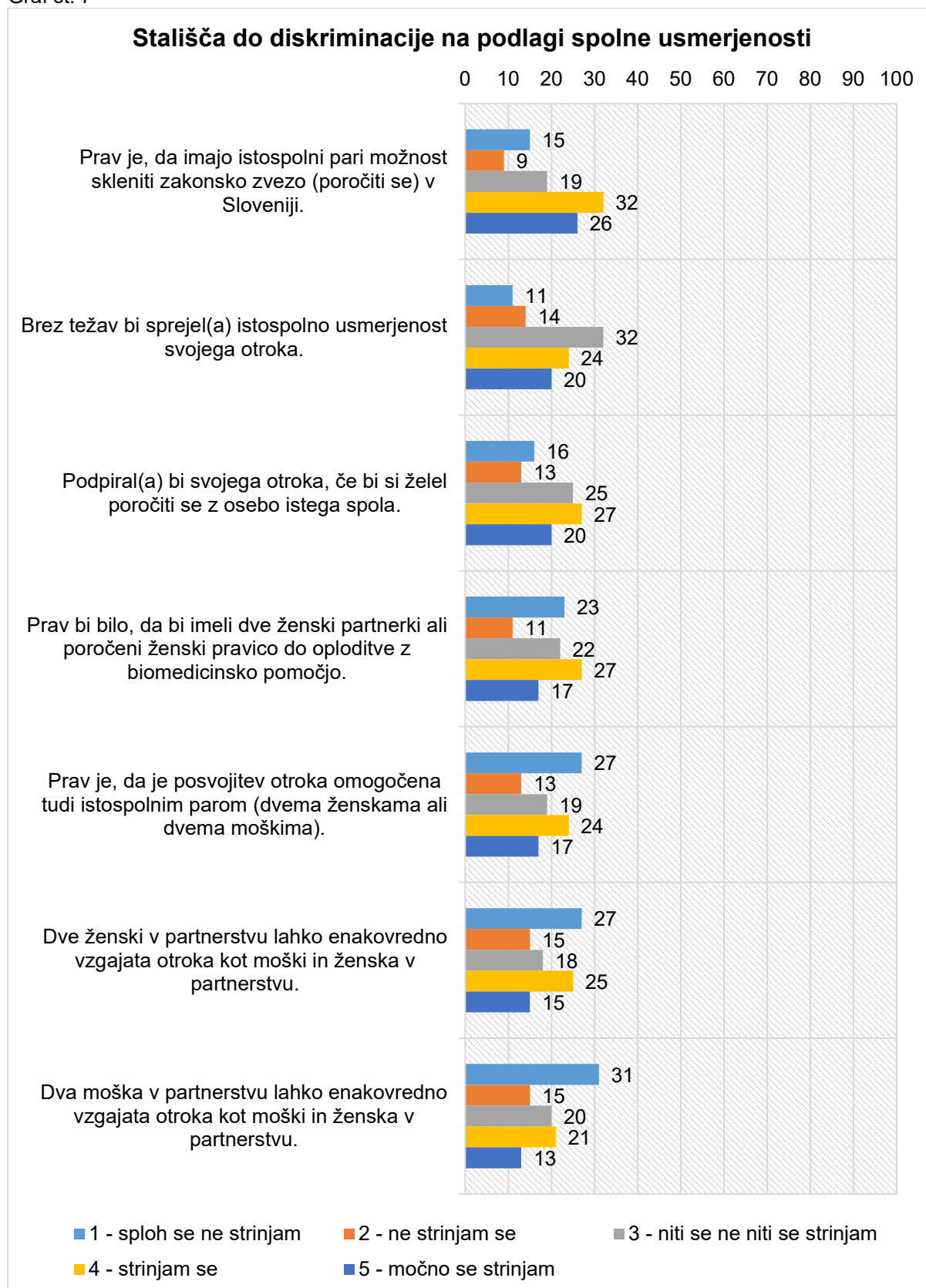
Graf št. 6

Skoraj dve tretjini prebivalcev Slovenije (64 odstotkov) se strinjata, da je prav, da bi imeli mladi več besede pri sprejemanju političnih odločitev. S tem se ne strinja manj kot desetina prebivalcev (sedem odstotkov). Slaba polovica prebivalcev Slovenije (47 odstotkov) se strinja, da so starejše generacije enako sposobne kot mlajše. Malo manj kot četrtnina prebivalcev (23 odstotkov) se s tem ne strinja. Nekaj več kot polovica prebivalcev Slovenije (56 odstotkov) se ne strinja, da so mladi sami krivi, da jih delodajalci zaposlujejo prekarno (kot s.p. ali po začasnih pogodbah), ker niso zanesljivi pri delu. S tem se strinja slaba petina prebivalcev (17 odstotkov).

2.1.7 Spolna usmerjenost

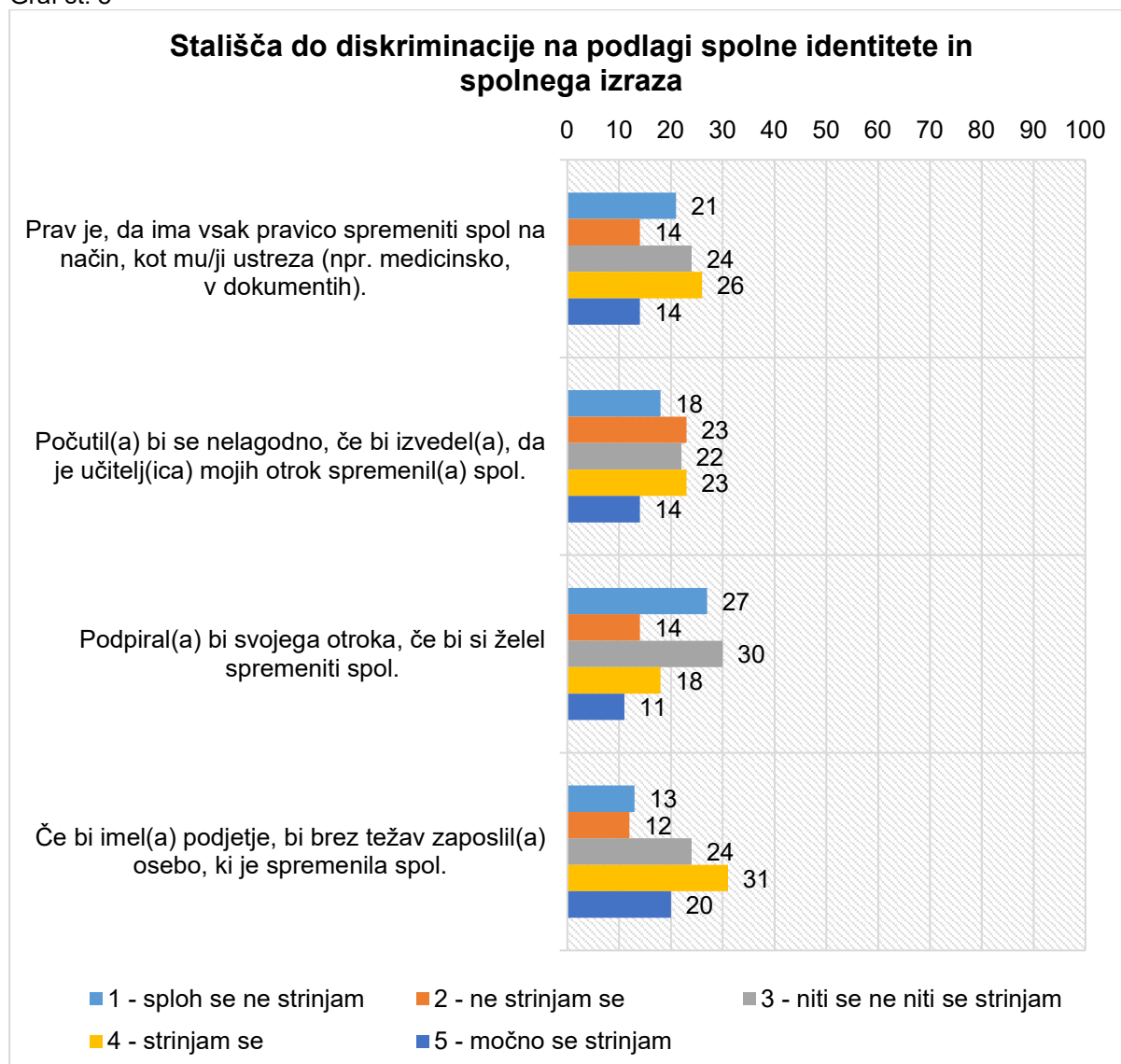
Graf št. 7

Skoraj tri petine prebivalcev Slovenije (58 odstotkov) se strinja, da je prav, da imajo istospolno pari možnost skleniti zakonsko zvezo (poročiti se) v Sloveniji. S tem se ne strinja skoraj četrtnina prebivalcev (24 odstotkov). Malo manj kot polovica prebivalcev Slovenije (44 odstotkov) bi brez težav sprejela istospolno usmerjenost svojega otroka. S tem bi imela težave četrtnina prebivalcev (25 odstotkov). Slaba polovica prebivalcev Slovenije (47 odstotkov) bi podpirala svojega otroka, če bi se želel poročiti s osebo istega spola. Tega ne bi podpirala nekaj manj kot tretjina prebivalcev (29 odstotkov). Malo manj kot polovica prebivalcev Slovenije (44 odstotkov) se strinja, da bi bilo prav, da bi imeli dve ženski partnerki ali poročeni ženski pravico do oploditve z biomedicinsko pomočjo. S tem se ne strinja dobra tretjina prebivalcev (34 odstotkov). Približno enak delež prebivalcev Slovenije se strinja (41 odstotkov) ali ne strinja (40 odstotkov), da je prav, da je posvojitev otroka omogočena tudi istospolnim parom (dvema ženskama ali dvema moškima). Prav tako se približno enak delež prebivalcev Slovenije strinja (40 odstotkov) ali ne strinja (42 odstotkov), da lahko dve ženski v partnerstvu enakovredno vzgajata otroka kot moški in ženska v partnerstvu. Slaba polovica prebivalcev Slovenije (46 odstotkov) meni, da dva moška v partnerstvu ne moreta enakovredno vzgajata otroka kot moški in ženska v partnerstvu. Dobra tretjina prebivalcev Slovenije (34 odstotkov) meni, da lahko.

2.1.8 Spolna identiteta in spolni izraz

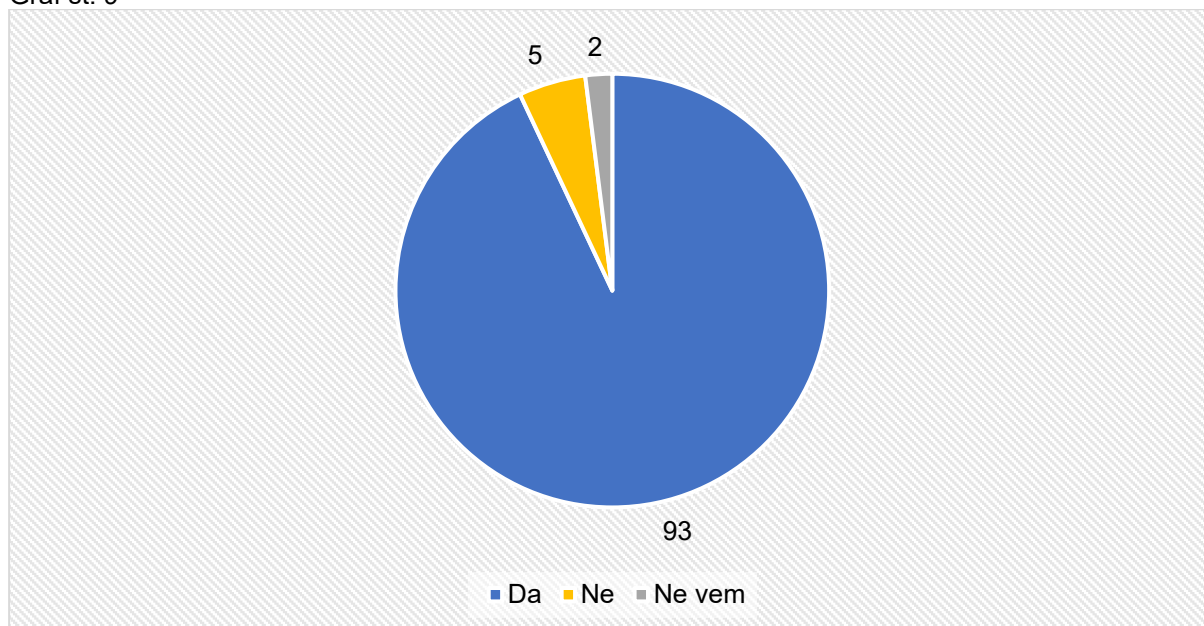
Graf št. 8

Dve petini prebivalcev Slovenije (40 odstotkov) se strinjata, da je prav, da ima vsakdo pravico spremeniti spol na način, kot mu/ji ustreza (npr. medicinsko, v dokumentih). S tem se ne strinja dobra tretjina prebivalcev (35 odstotkov). Nekoliko več kot tretjina prebivalcev Slovenije (37 odstotkov) bi se počutila nelagodno, če bi izvedela, da je učitelj(ica) njihovih otrok spremenil(a) spol. Nekaj več kot dve petini prebivalcev (41 odstotkov) se ob tem ne bi počutili nelagodno. Nekaj več kot dve petini prebivalcev Slovenije (41 odstotkov) ne bi podpirali svojega otroka, če bi si želel spremeniti spol. To bi podpirala slaba tretjina prebivalcev (29 odstotkov). Dobra polovica prebivalcev Slovenije (51 odstotkov) bi v svojem podjetju brez težav zaposlila osebo, ki je spremenila spol. S tem bi imela težave četrtnina prebivalcev (25 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: **»Ali ste že slišali za transspolne ljudi?«**

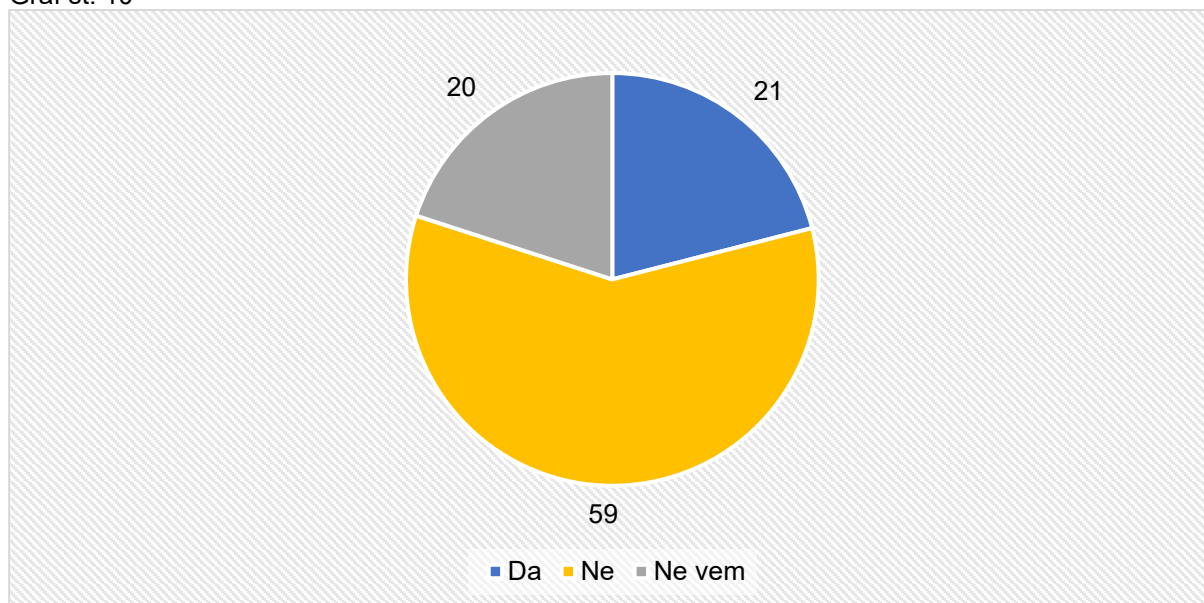
Graf št. 9

Velika večina prebivalcev Slovenije (93 odstotkov) je že slišala za transspolne ljudi. Pet odstotkov prebivalcev še ni slišalo za transspolne ljudi.

Anketirance smo vprašali: **»Ali bi bilo po vašem mnenju prav, da bi imeli transspolni ljudje pri nas možnost opredeliti svoj spol v osebnih dokumentih brez zdravniških potrdil?«**

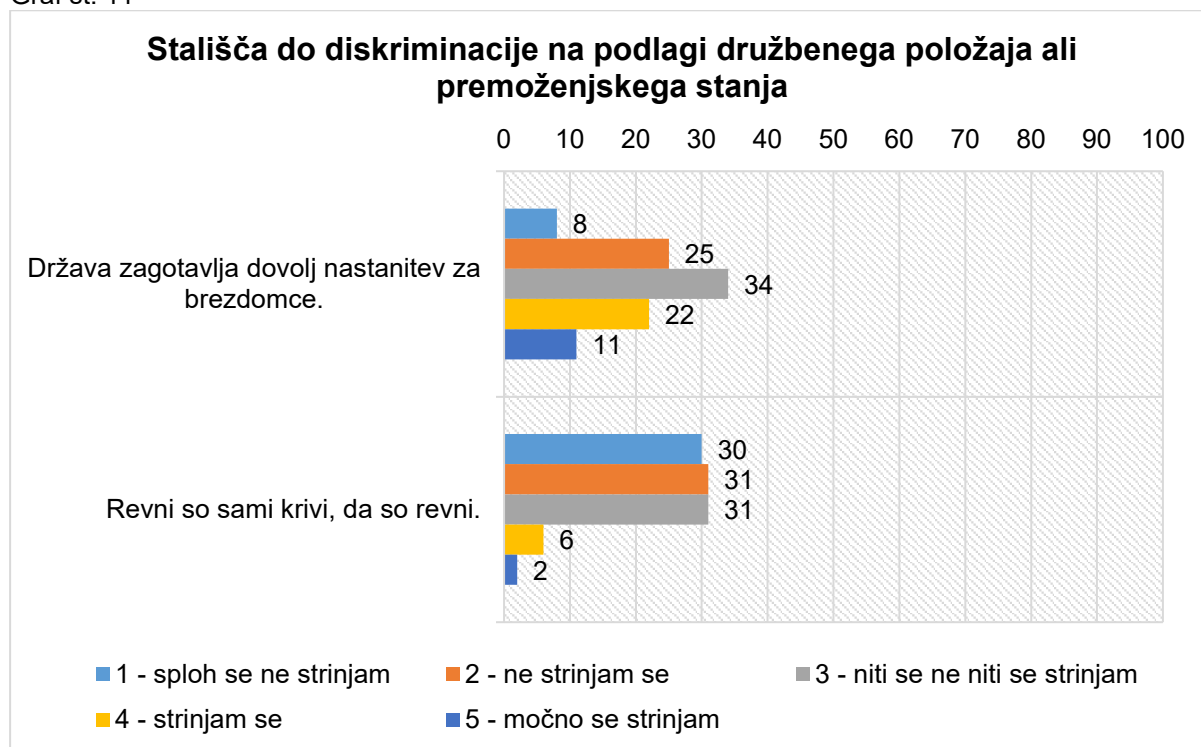
Graf št. 10

Večina prebivalcev Slovenije (59 odstotkov) meni, da ne bi bilo prav, da bi imeli transspolni ljudje pri nas možnost opredeliti svoj spol v osebnih dokumentih brez zdravniških potrdil. Dobra petina prebivalcev (21 odstotkov) meni, da bi to bilo prav.

2.1.9 Družbeni položaj ali premoženjsko stanje

Graf št. 11

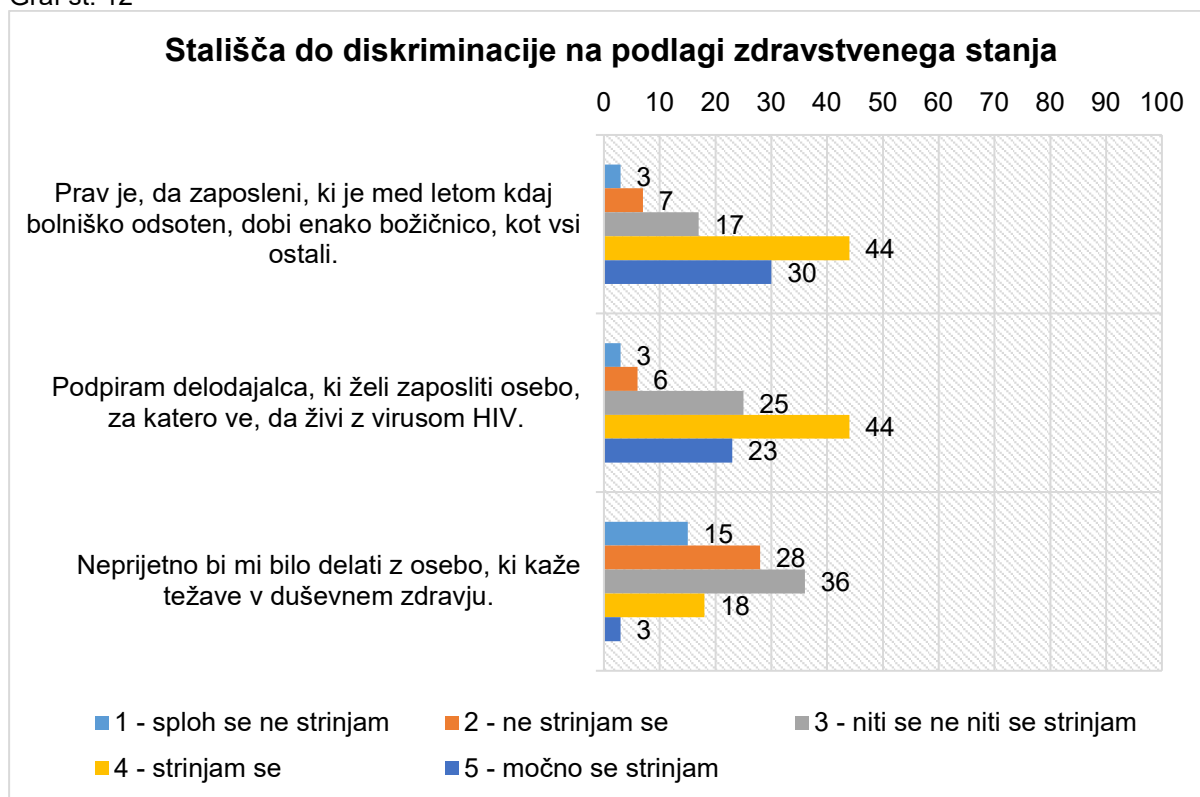

Enak delež prebivalcev Slovenije, tretjina, se ne strinja (33 odstotkov) ali strinja (33 odstotkov) s trditvijo, da država zagotavlja dovolj nastanitev za brezdomce. Tri petine prebivalcev Slovenije (61 odstotkov) se ne strinjata s trditvijo, da so si revni sami krivi, da so revni. S tem se strinja manj kot desetina prebivalcev (osem odstotkov).

2.1.10 Druge osebne okoliščine

2.1.10.1 Zdravstveno stanje

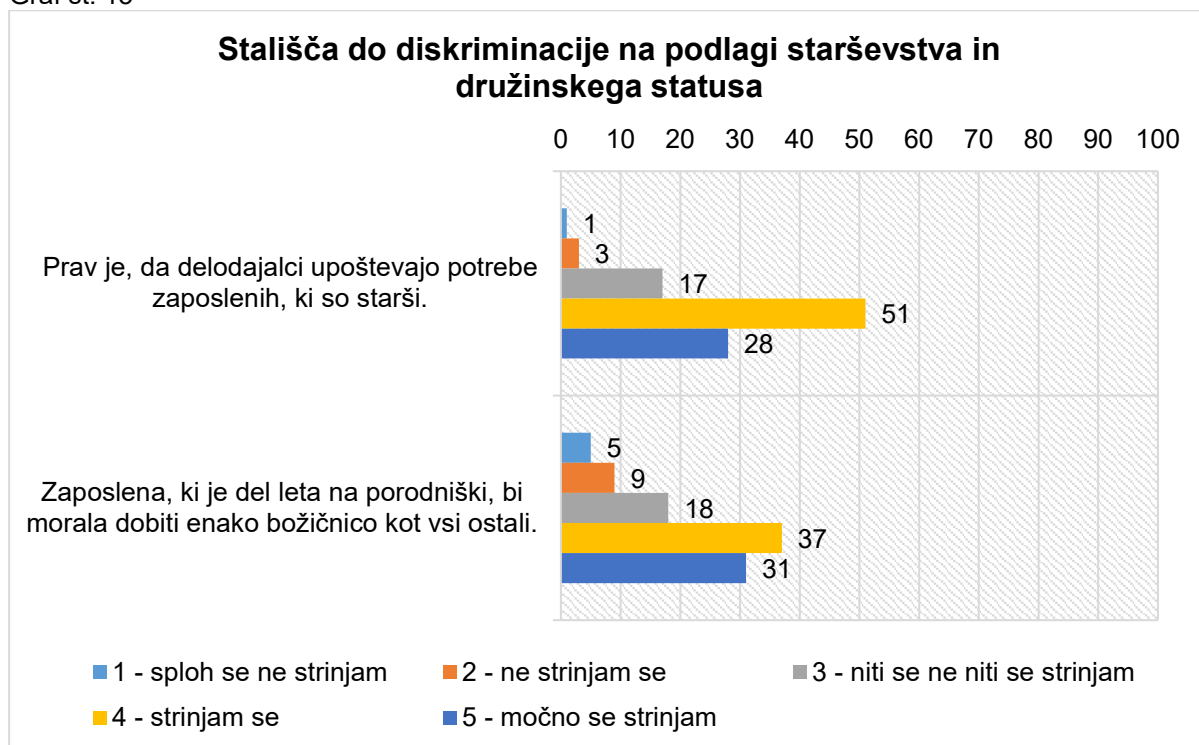
Graf št. 12

Malo manj kot tri četrtine prebivalcev Slovenije (74 odstotkov) se strinjajo, da je prav, da zaposleni, ki je med letom kdaj bolniško odsoten, dobi enako božičnico kot vsi ostali. S tem se ne strinja desetina prebivalcev (10 odstotkov). Dve tretjini prebivalcev Slovenije (67 odstotkov) podpirata delodajalca, ki želi zaposliti osebo, za katero ve, da živi z virusom HIV. Tega ne podpira manj kot desetina prebivalcev (devet odstotkov). Manj kot polovici prebivalcev Slovenije (43 odstotkov) ne bi bilo neprijetno delati z osebo, ki kaže težave v duševnem zdravju. Neprijetno bi ob tem bilo malo več kot petini prebivalcev (21 odstotkov).

2.1.10.2 Starševstvo in družinski status

Graf št. 13

Skoraj štiri petine prebivalcev Slovenije (79 odstotkov) se strinja, da je prav, da delodajalci upoštevajo potrebe zaposlenih, ki so starši. S tem se ne strinjajo štirje odstotki prebivalcev. Prav tako se dve tretjini prebivalcev Slovenije (68 odstotkov) strinjata, da bi zaposlena, ki je del leta na porodniški, morala dobiti enako božičnico kot vsi ostali. S tem se ne strinja nekoliko več kot desetina prebivalcev (14 odstotkov).

2.1.11 Povzetek ugotovitev glede strpnosti in stališč do diskriminacije

Ugotovitve javnomnenjske raziskave kažejo, da se prebivalci Slovenije strinjajo z večjo predstavnostjo žensk v politiki, saj jih skoraj dve tretjini (63 odstotkov) podpirata to idejo. Skoraj dve tretjini prebivalcev Slovenije (63 odstotkov) tudi podpirata možnost samskih žensk za samooploditev z biomedicinsko pomočjo.

Skoraj štiri petine prebivalcev Slovenije (78 odstotkov) se ne strinjajo s trditvijo, da mlajše ženske niso primerne za zaposlovanje, ker bodo bolj verjetno odsotne zaradi nosečnosti. Približno tri četrtine prebivalcev Slovenije (74 odstotkov) se sicer strinjajo, da morajo imeti ženske možnost zakonito opraviti splav v vseh okoliščinah, hkrati pa se le slabi dve tretjini (64 odstotkov) ne strinjata s trditvijo, da bi moral biti splav dovoljen le v posebnih okoliščinah, kot so bolezen ploda ali matere ter posilstvo. Razlikovanje v rezultatu je lahko posledica različnega razumevanja ene ali druge trditve.

Do tujcev in oseb druge narodnosti so prebivalci Slovenije izrazili relativno negativen odnos, saj se tri četrtine (76 odstotkov) strinjajo, da veliko tujcev v Sloveniji izrablja socialno pomoč. Več kot dve tretjini prebivalcev Slovenije (69 odstotkov) bi vseeno podprli svojega otroka pri poroki z osebo druge narodnosti. Malo več kot polovica prebivalcev Slovenije (55 odstotkov) se strinja s trditvijo, da ni prav, da država bolje poskrbi za ukrajinske begunce kot za druge begunce, na primer iz Afrike, Bližnjega vzhoda. Nekoliko manj kot polovica prebivalcev Slovenije (43 odstotkov) meni, da tujci ne odžirajo delovnih mest Slovincem. Nekaj več kot četrtina prebivalcev (28 odstotkov) meni, da tujci odžirajo delovna mesta Slovincem.

Do Romov imajo prebivalci Slovenije neenoten odnos. Tri petine prebivalcev Slovenije (61 odstotkov) se strinjajo s trditvijo, da večina Romov ne želi delati. Nekoliko več kot polovico prebivalcev Slovenije (57 odstotkov) ne bi motilo, če bi njihov otrok imel romskega sošolca ali sošolko. Dobri dve petini prebivalcev Slovenije (42 odstotkov) bi v lastnem podjetju brez zadržkov zaposlili tudi Roma ali Rominjo. Dobra polovica prebivalcev Slovenije (51 odstotkov) bi brez težav dala v najem stanovanje ali hišo osebam druge barve kože.

Razdvojen odnos imajo prebivalci Slovenije tudi na področju vere in prepričanja. Dobri dve tretjini prebivalcev Slovenije (68 odstotkov) brez težav razumeta ljudi, ki se poročijo z osebo druge vere ali zaradi tega spremenijo svojo vero. Skoraj polovica prebivalcev Slovenije (49 odstotkov) se strinja, da ni prav, da delodajalec ne zaposli ženske le zato, ker nosi naglavno ruto (muslimansko žensko pokrivalo). S tem se ne strinja skoraj četrtina prebivalcev (24 odstotkov). Malo manj kot polovico prebivalcev Slovenije (45 odstotkov) bi motilo javno razkazovanje verskih simbolov predsednika ali predsednice Slovenije. Nekaj manj kot tretjino prebivalcev (29 odstotkov) to ne bi motilo.

Malo več kot tretjina prebivalcev Slovenije (38 odstotkov) se strinja s trditvijo, da bi morali delodajalci pripadnikom verskih skupnosti omogočiti koriščenje dopusta za njihove verske praznike. Prav tako malo več kot tretjina prebivalcev (36 odstotkov) se s tem ne strinja. Slaba polovica prebivalcev Slovenije (47 odstotkov) se ne strinja, da bi morali vrtci in šole namesto svinjine v obroku zagotoviti drugo ustrezno živilo otrokom, ki iz verskih razlogov ne jedo svinjine. S tem se strinja slaba tretjina prebivalcev (32 odstotkov). Dobri dve petini prebivalcev Slovenije (41 odstotkov) menita, da so cerkveni voditelji v Sloveniji nestrpni do neverujočih. Dobra četrtina prebivalcev (27 odstotkov) se s tem ne strinja. Prav tako se dobra četrtina prebivalcev Slovenije (28 odstotkov) strinja s trditvijo, da so ateisti (neverujoči) v Sloveniji nestrpni do verujočih. Dobri dve petini prebivalcev (43 odstotkov) se s to trditvijo ne strinjata.

Veliko strpnosti so prebivalci Slovenije izrazili do oseb z invalidnostmi. Velika večina prebivalcev Slovenije (88 odstotkov) se strinja, da je prav, da delodajalec individualno prilagodi delovno mesto zaposleni osebi z invalidnostjo. Prav tako bi skoraj tri četrtine prebivalcev

Slovenije (73 odstotkov) brez težav imele za sodelavca ali sodelavko osebo s težko invalidnostjo.

Razmeroma veliko strpnosti so prebivalci Slovenije izrazili tudi do mlajših oziroma starejših. Skoraj dve tretjini prebivalcev Slovenije (64 odstotkov) se strinjata, da je prav, da bi imeli mladi več besede pri sprejemanju političnih odločitev. Skoraj polovica prebivalcev Slovenije (47 odstotkov) se strinja, da so starejše generacije enako sposobne kot mlajše. Malo manj kot četrtnina prebivalcev (23 odstotkov) se s tem ne strinja. Nekaj več kot polovica prebivalcev Slovenije (56 odstotkov) se ne strinja s trditvijo, da so mladi sami krivi, da jih delodajalci zaposlujejo prekarno, ker niso zanesljivi pri delu.

Neenoten odnos imajo prebivalci Slovenije do LGBT skupnosti. Nekaj več kot polovica prebivalcev Slovenije (58 odstotkov) se strinja, da je prav, da imajo istospolno pari možnost skleniti zakonsko zvezo (poročiti se) v Sloveniji. Malo manj kot polovica prebivalcev Slovenije (44 odstotkov) bi brez težav sprejela istospolno usmerjenost svojega otroka. S tem bi imela težave četrtnina prebivalcev (25 odstotkov). Slaba polovica prebivalcev Slovenije (47 odstotkov) bi podpirala svojega otroka, če bi se želel poročiti s osebo istega spola. Tega ne bi podpirala nekaj manj kot tretjina prebivalcev (29 odstotkov).

Malo manj kot polovica prebivalcev Slovenije (44 odstotkov) se strinja, da bi bilo prav, da bi imeli dve ženski partnerki ali poročeni ženski pravico do oploditve z biomedicinsko pomočjo. S tem se ne strinja dobra tretjina prebivalcev (34 odstotkov). Približno enak delež prebivalcev Slovenije se strinja (41 odstotkov) ali ne strinja (40 odstotkov), da je prav, da je posvojitev otroka omogočena tudi istospolnim parom (dvema ženskama ali dvema moškima). Prav tako se približno enak delež prebivalcev Slovenije strinja (40 odstotkov) ali ne strinja (42 odstotkov), da lahko dve ženski v partnerstvu enakovredno vzgajata otroka kot moški in ženska v partnerstvu. Slaba polovica prebivalcev Slovenije (46 odstotkov) meni, da dva moška v partnerstvu ne moreta enakovredno vzgajata otroka kot moški in ženska v partnerstvu. Dobra tretjina prebivalcev (34 odstotkov) meni, da lahko.

Velika večina prebivalcev Slovenije (93 odstotkov) je že slišala za transspolne ljudi. Skoraj tri petine prebivalcev Slovenije (59 odstotkov) menijo, da ne bi bilo prav, da bi imeli transspolni ljudje pri nas možnost opredeliti svoj spol v osebnih dokumentih brez zdravniških potrdil. Dobra petina prebivalcev (21 odstotkov) meni, da bi to bilo prav.

Dve petini prebivalcev Slovenije (40 odstotkov) se strinjata, da je prav, da ima vsakdo pravico spremeniti spol na način, kot mu/ji ustreza (npr. medicinsko, v dokumentih). S tem se ne strinja dobra tretjina prebivalcev (35 odstotkov). Nekoliko več kot tretjina prebivalcev Slovenije (37 odstotkov) bi se počutila nelagodno, če bi izvedela, da je učitelj(ica) njihovih otrok spremenil(a) spol. Nekaj več kot dve petini prebivalcev (41 odstotkov) se ob tem ne bi počutili nelagodno. Nekaj več kot dve petini prebivalcev Slovenije (41 odstotkov) ne bi podpirali svojega otroka, če bi si želel spremeniti spol. To bi podpirala slaba tretjina prebivalcev (29 odstotkov). Dobra polovica prebivalcev Slovenije (51 odstotkov) bi v svojem podjetju brez težav zaposlila osebo, ki je spremenila spol. S tem bi imela težave četrtnina prebivalcev (25 odstotkov).

Enak delež, tretjina prebivalcev Slovenije, se strinja (33 odstotkov) ali ne strinja (33 odstotkov) s trditvijo, da država zagotavlja dovolj nastanitev za brezdomce. Tri petine prebivalcev Slovenije (61 odstotkov) se ne strinjajo s trditvijo, da so si revni sami krivi, da so revni.

Skoraj tri četrtine prebivalcev Slovenije (74 odstotkov) se strinjajo, da je prav, da zaposleni, ki je med letom kdaj bolniško odsoten, dobi enako božičnico kot vsi ostali. Večina prebivalcev Slovenije (67 odstotkov) tudi podpira delodajalca, ki želi zaposliti osebo, za katero ve, da živi z virusom HIV. Manj kot polovici prebivalcev Slovenije (43 odstotkov) ne bi bilo neprijetno delati z osebo, ki kaže težave v duševnem zdravju. Neprijetno bi ob tem bilo malo več kot petini prebivalcev (21 odstotkov).

Malo manj kot štiri petine prebivalcev Slovenije (79 odstotkov) se strinjajo, da je prav, da delodajalci upoštevajo potrebe zaposlenih, ki so starši. Prav tako se večina prebivalcev Slovenije (68 odstotkov) strinja, da bi zaposlena, ki je del leta na porodniški, morala dobiti enako božičnico kot vsi ostali.

2.2 Dojemanje diskriminacije in izkušnje z njo

V poglavju o dojetanju diskriminacije in izkušnjah z njo je predstavljen pregled odgovorov na vprašanja, kjer je bilo mogoče izbirati med vnaprej predvidenimi odgovori, pri čemer je bilo mogoče na nekatera vprašanja odgovoriti le z enim odgovorom, na druga pa z več.

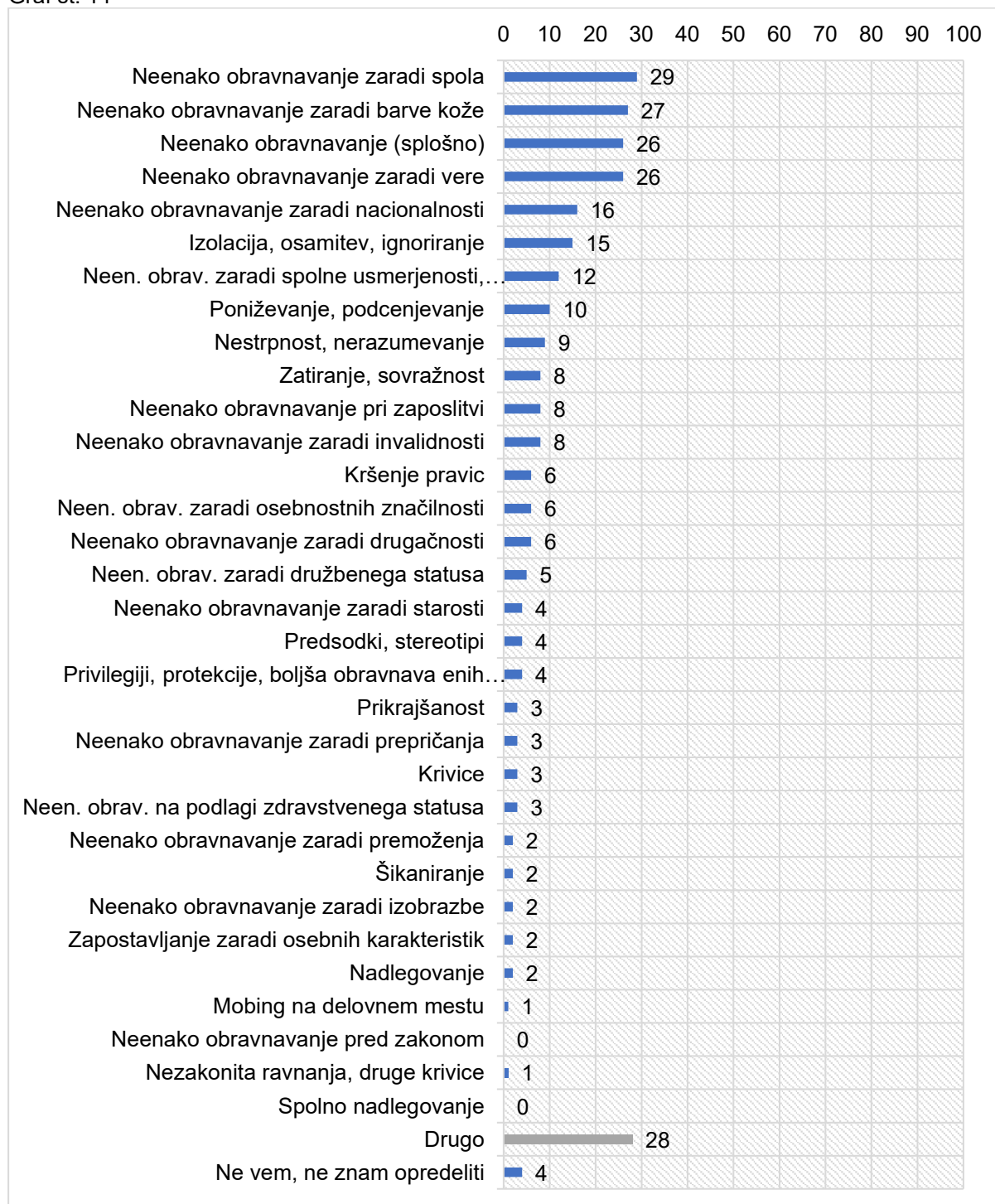
Kjer je bilo mogoče odgovoriti na vprašanje z enim odgovorom, je seštevek odgovorov izražen v odstotkih, in sicer do 100 odstotkov. Kjer je bilo mogoče na določeno vprašanje odgovoriti z več različnimi odgovori, so odgovori izraženi v seštevku odstotkov za posamezni odgovor. Zaradi matematičnega zaokroževanja lahko seštevki posameznih kategorij odgovorov malenkost odstopajo od prikazov na grafih.

V nadaljevanju so predstavljeni odgovori na zastavljena vprašanja.

2.2.1 Razumevanje pojma diskriminacija

Anketirance smo vprašali: »Prosimo, povejte nam, kaj vi osebno razumete pod pojmom diskriminacija?«

Graf št. 14

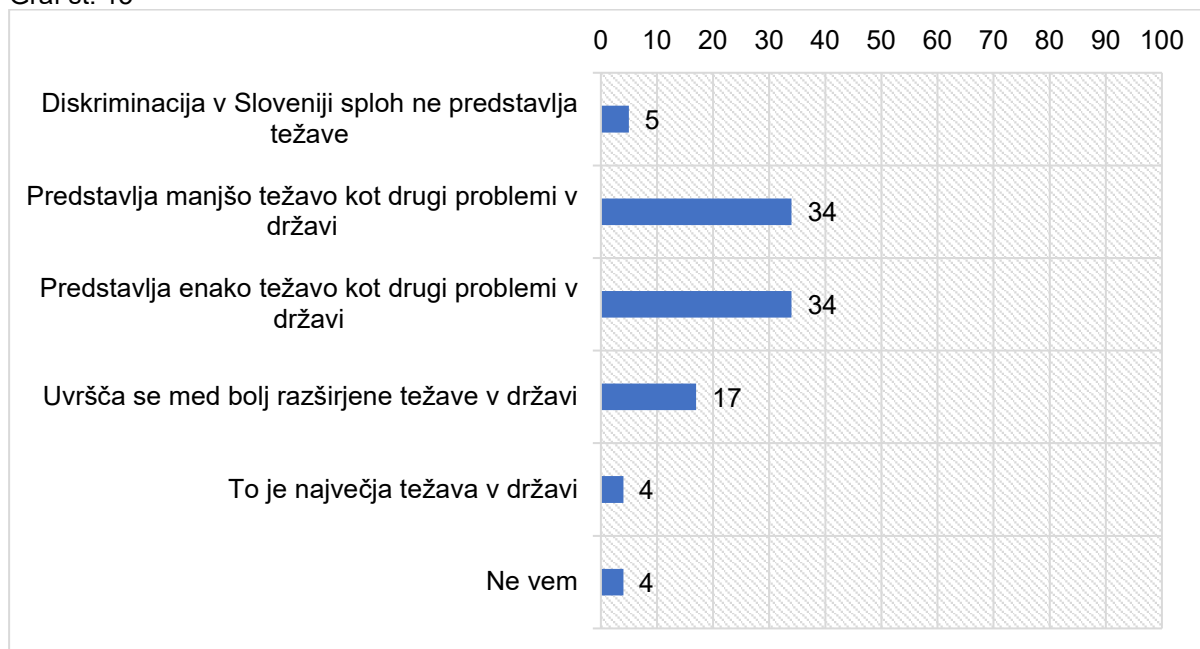
Prebivalci Slovenije pod pojmom diskriminacija največkrat razumejo neenako obravnavanje zaradi spola (29 odstotkov), barve kože (27 odstotkov), neenako obravnavanje na splošno (26 odstotkov) ali neenako obravnavanje zaradi vere (26 odstotkov). Sledijo neenako obravnavanje zaradi nacionalnost (16 odstotkov), izolacija, osamitev in ignoriranje (15

odstotkov) ter neenako obravnavanje zaradi spolne usmerjenosti, spolne identitete in izraza (12 odstotkov).

2.2.2 Razširjenost diskriminacije v Sloveniji

Anketirance smo vprašali: »V kolikšni meri po vašem mnenju razširjenost diskriminacije v Sloveniji predstavlja težavo?«

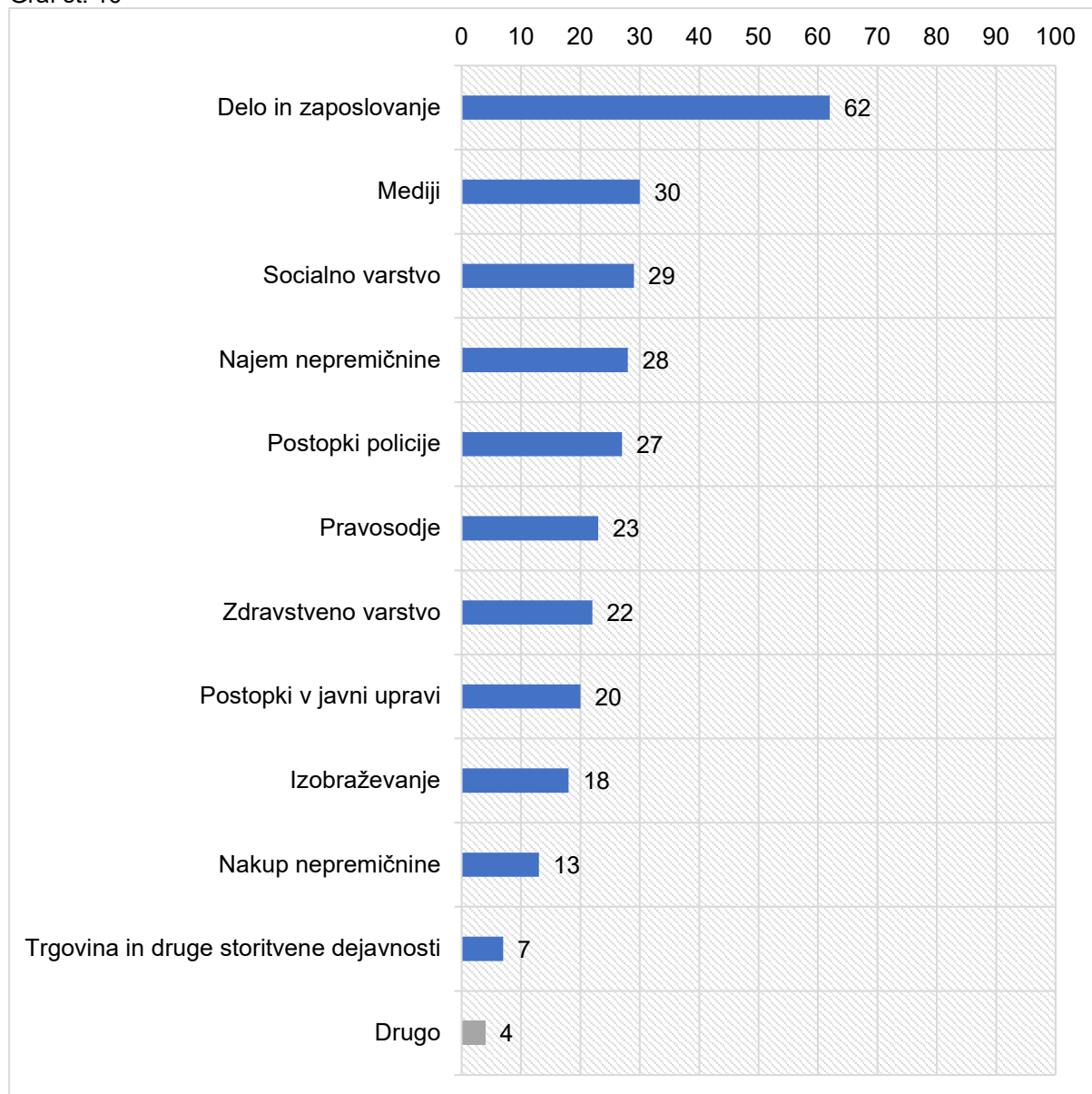
Graf št. 15

Enak delež, malo več kot tretjina, prebivalcev Slovenije meni, da razširjenost diskriminacije v Sloveniji predstavlja manjšo (34 odstotkov) ali enako (34 odstotkov) težavo kot drugi problemi v državi. Slaba petina prebivalcev (17 odstotkov) meni, da se diskriminacija uvršča med bolj razširjene težave v državi. Majhen, vendar skoraj enak delež prebivalcev Slovenije pa meni, da je diskriminacija bodisi največja težava (štirje odstotki) v državi bodisi sploh ni težava (pet odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »Na katerem od naslednjih področij življenja je po vašem mnenju diskriminacija v Sloveniji najbolj razširjena?«

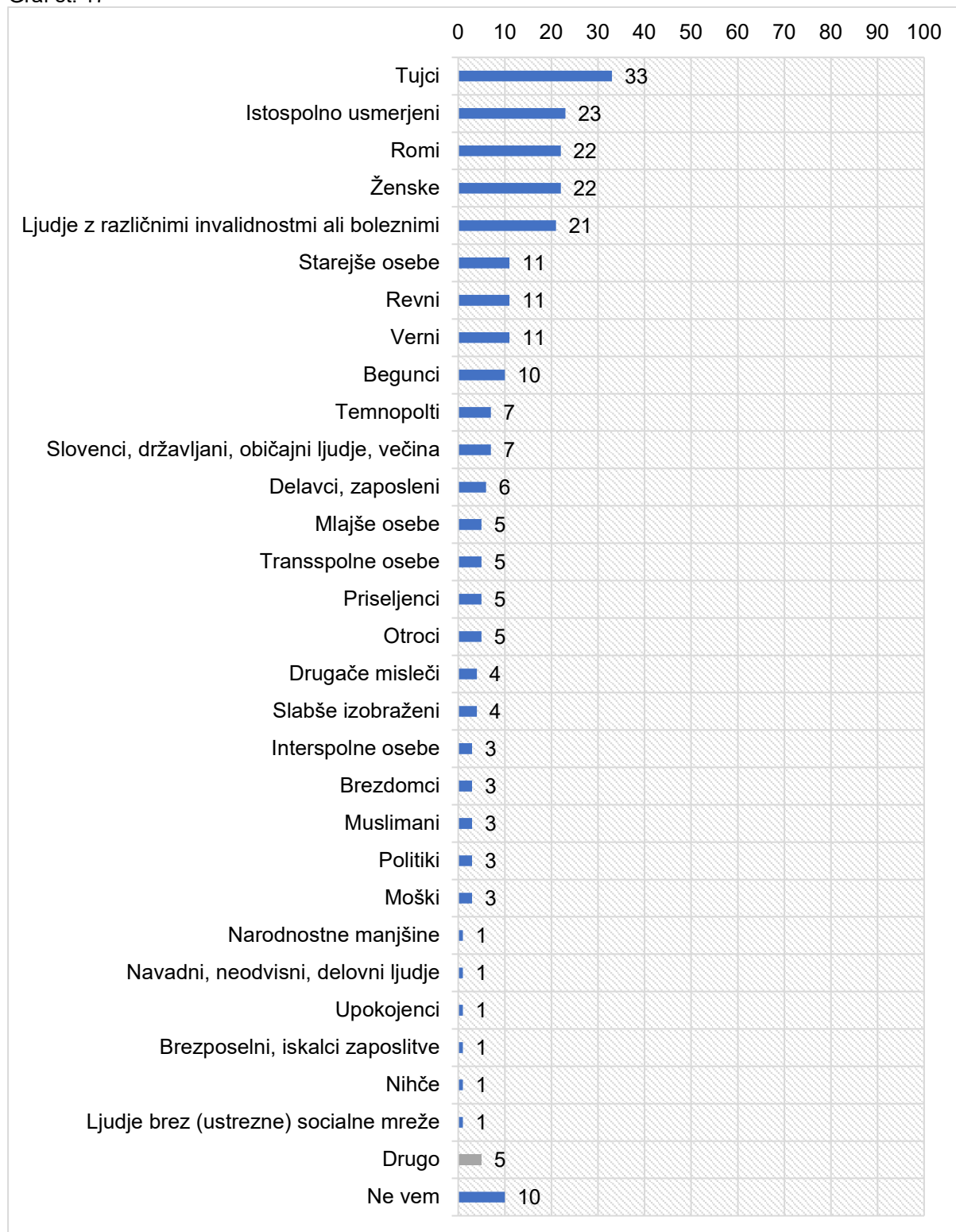
Graf št. 16

Večina prebivalcev Slovenije (62 odstotkov) meni, da je diskriminacija v Sloveniji najbolj razširjena na področju dela in zaposlovanja. Sledijo področja medijev (30 odstotkov), socialnega varstva (29 odstotkov), najemi nepremičnin (28 odstotkov) in postopki policije (27 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »Kdo je po vašem mnenju v Sloveniji najpogosteje tarča diskriminacije?«

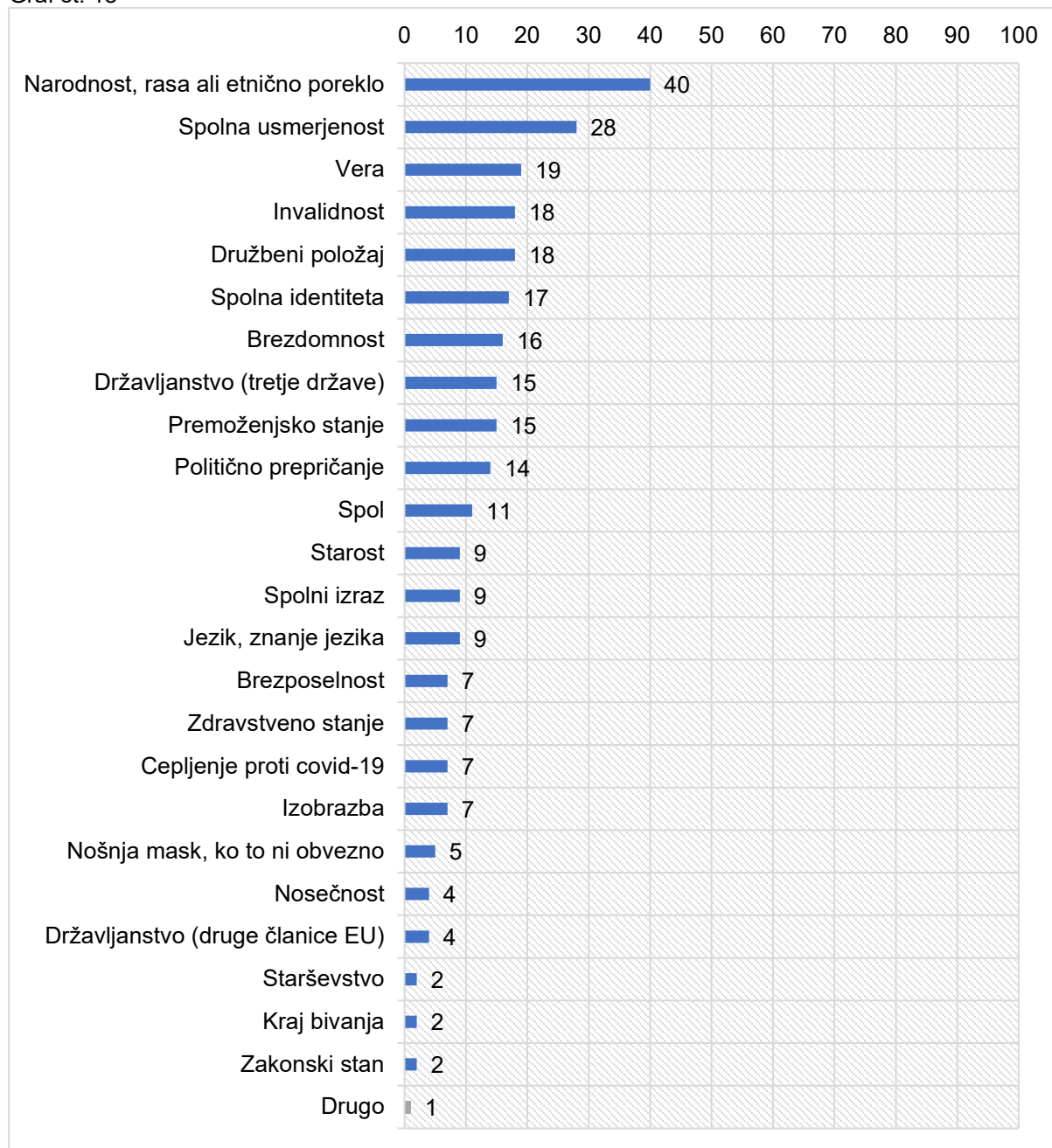
Graf št. 17

Največ prebivalcev Slovenije (33 odstotkov) meni, da so v Sloveniji najpogosteje tarče diskriminacije tujci. V nekoliko manjšem deležu navedb sledijo istospolno usmerjeni (23 odstotkov), Romi (22 odstotkov), ženske (22 odstotkov) in ljudje z različnimi invalidnostmi ali boleznimi (21 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »Katere značilnosti so po vašem mnenju v Sloveniji najpogosteje razlog za diskriminacijo?«

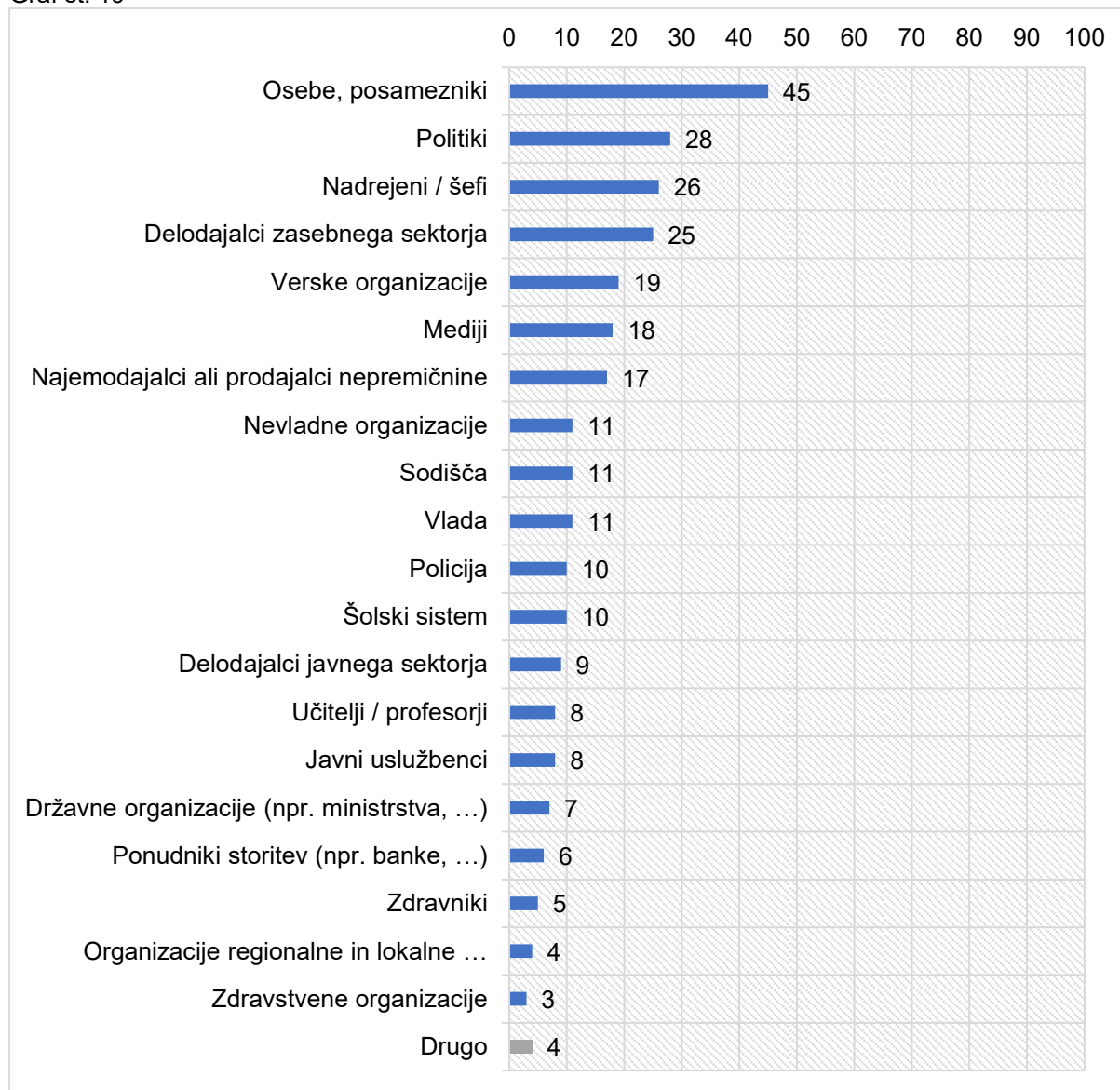
Graf št. 18

Največ prebivalcev Slovenije meni, da so v Sloveniji najpogosteje razlog za diskriminacijo osebne značilnosti narodnost, rasa ali etnično poreklo (40 odstotkov), spolna usmerjenost (28 odstotkov) in vera (19 odstotkov). Sledijo družbeni položaj (18 odstotkov), spolna identiteta (17 odstotkov), brezdomnost (16 odstotkov), državljanstvo (tretje države) (15 odstotkov), premoženjsko stanje (15 odstotkov) in politično prepričanje (14 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »Kdo v Sloveniji po vašem mnenju najpogosteje izvaja diskriminacijo?«

Graf št. 19

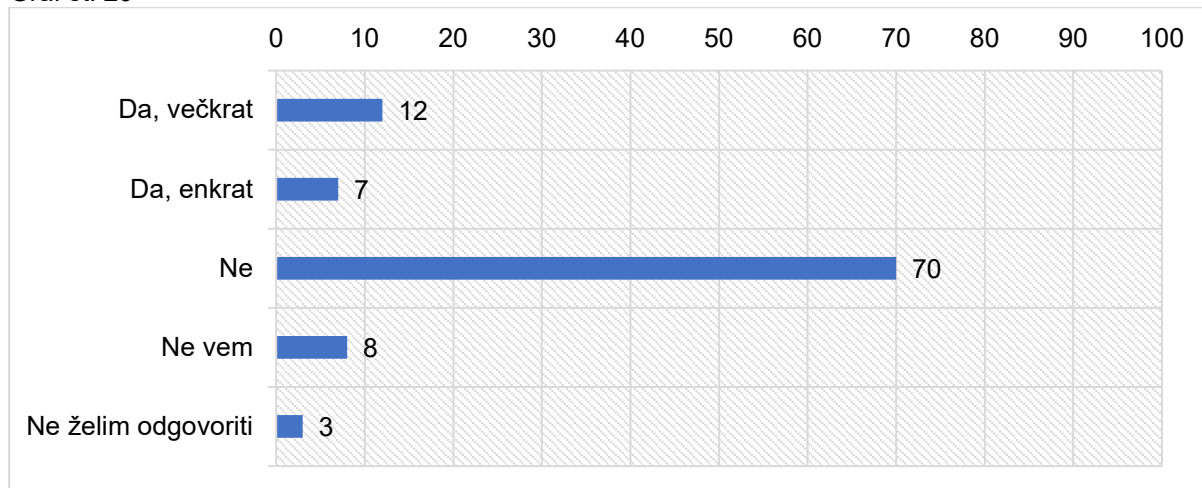

Največ prebivalcev Slovenije (45 odstotkov) meni, da diskriminacijo najpogosteje izvajajo osebe, posamezniki. Sledijo politiki (28 odstotkov), nadrejeni oziroma šefi (26 odstotkov) in delodajalci zasebnega sektorja (25 odstotkov).

2.2.3 Izkušnje z diskriminacijo

Anketirance smo vprašali: »Ali ste bili vi osebno v zadnjih 12 mesecih tarča diskriminacije, neenakega obravnavanja, oziroma ali vas je neka oseba ali organizacija postavila v slabši položaj zaradi kakšne vaše osebne lastnosti ali okoliščine?«

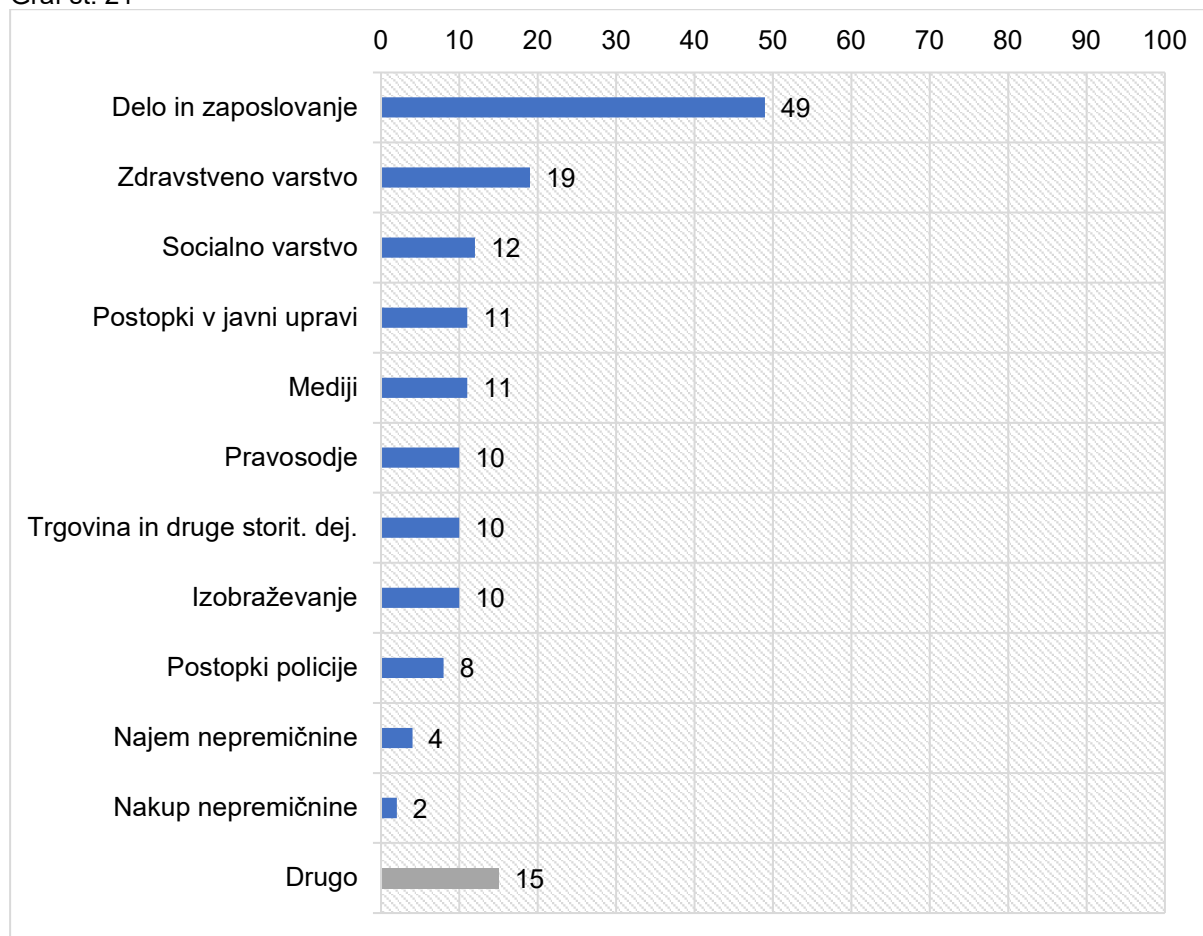
Graf št. 20

Skoraj petina prebivalcev Slovenije (19 odstotkov) je bila v zadnjih 12 mesecih tarča diskriminacije, neenakega obravnavanja, oziroma jih je kakšna oseba ali organizacija postavila v slabši položaj zaradi njihove osebne lastnosti ali okoliščine. Več kot dve tretjini prebivalcev (70 odstotkov) v zadnjih 12 mesecih nista bili tarča takega obravnavanja.

Anketirance smo vprašali: »Na katerem področju življenja ste bili diskriminirani?«

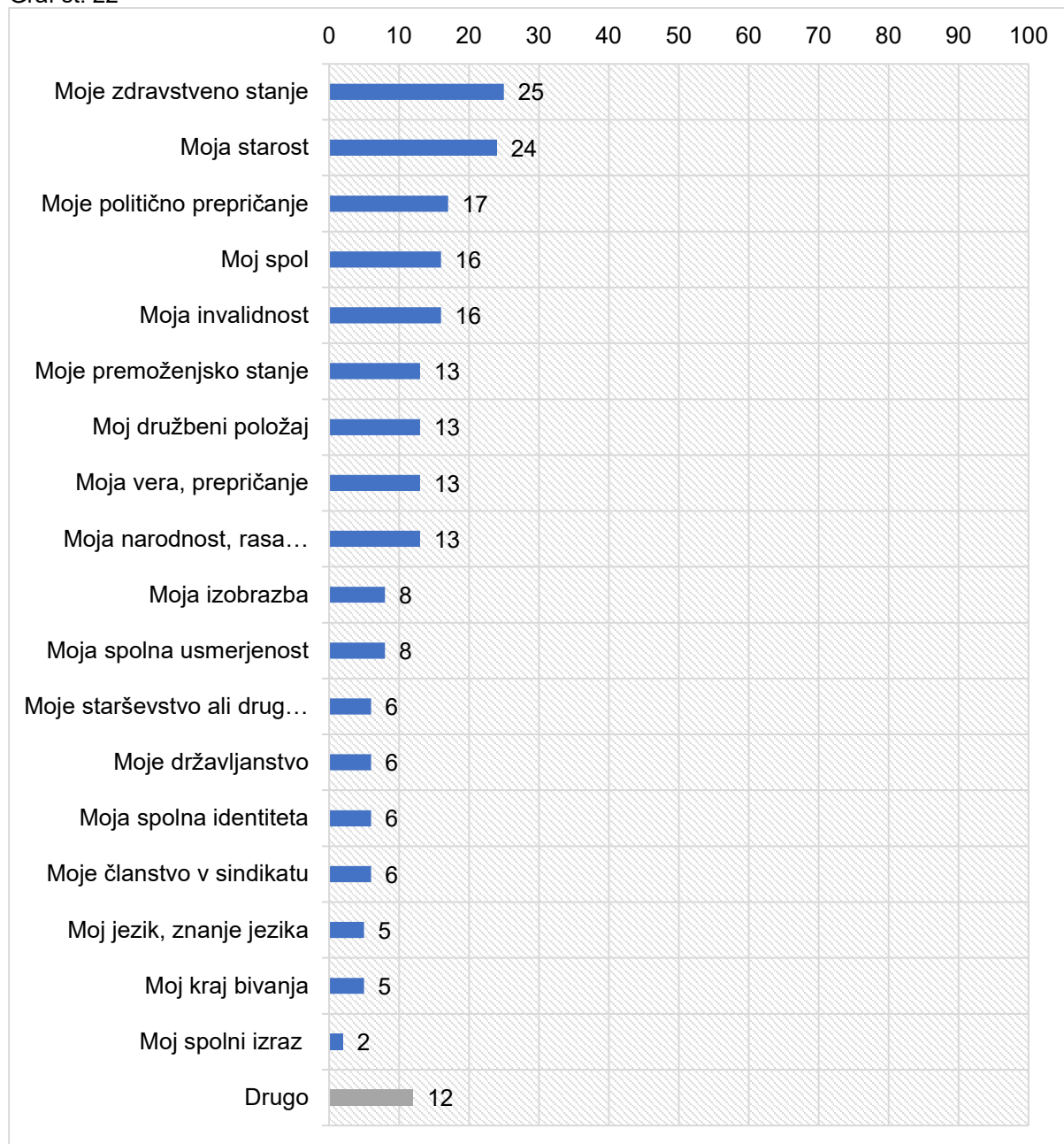
Graf št. 21

Največ prebivalcev Slovenije (49 odstotkov), ki je bila v zadnjih 12 mesecih tarča diskriminacije, neenakega obravnavanja, oziroma jih je kakšna oseba ali organizacija postavila v slabši položaj zaradi njihove osebne lastnosti ali okoliščine, je bila diskriminirana na področju dela in zaposlovanja. Sledijo področja zdravstvenega varstva (19 odstotkov), socialnega varstva (12 odstotkov), postopkov v javni upravi (11 odstotkov) ter medijev (11 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »Zaradi katere osebne značilnosti ali okoliščine ste bili diskriminirani?«

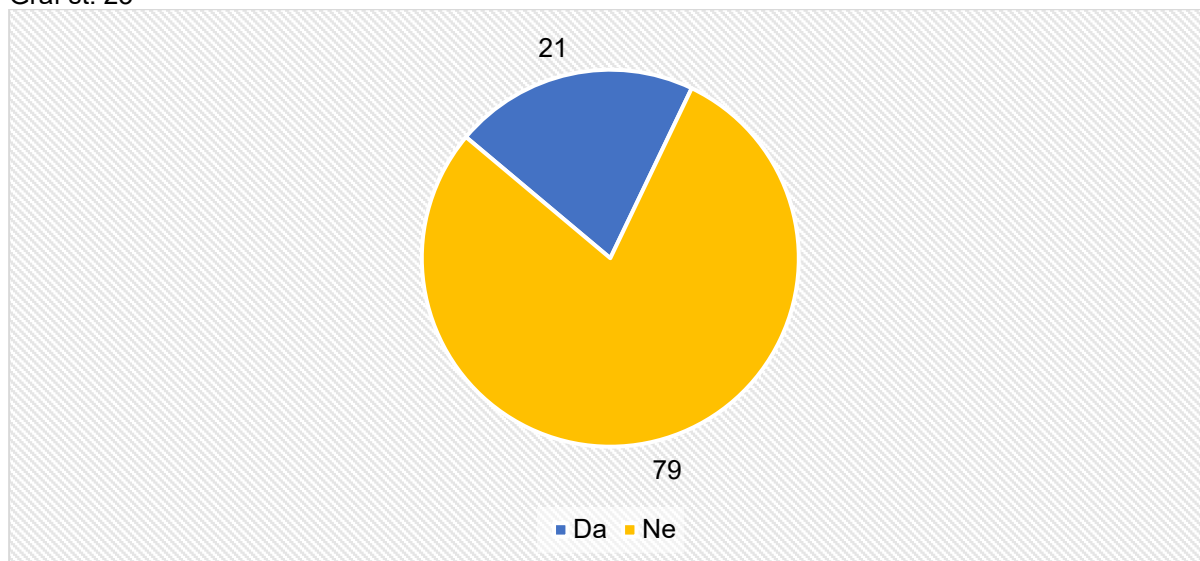
Graf št. 22

Največ prebivalcev Slovenije (25 odstotkov), ki so bili v zadnjih 12 mesecih tarča diskriminacije, neenakega obravnavanja, oziroma jih je je kakšna oseba ali organizacija postavila v slabši položaj zaradi njihove osebne lastnosti ali okoliščine, so bili diskriminirani zaradi osebne značilnosti ali okoliščine zdravstvenega stanja. Sledijo starost (24 odstotkov), politično prepričanje (17 odstotkov), spol (16 odstotkov) in invalidnost (16 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: **»Ali ste uporabili kakšen postopek za zaščito svojih pravic?«**

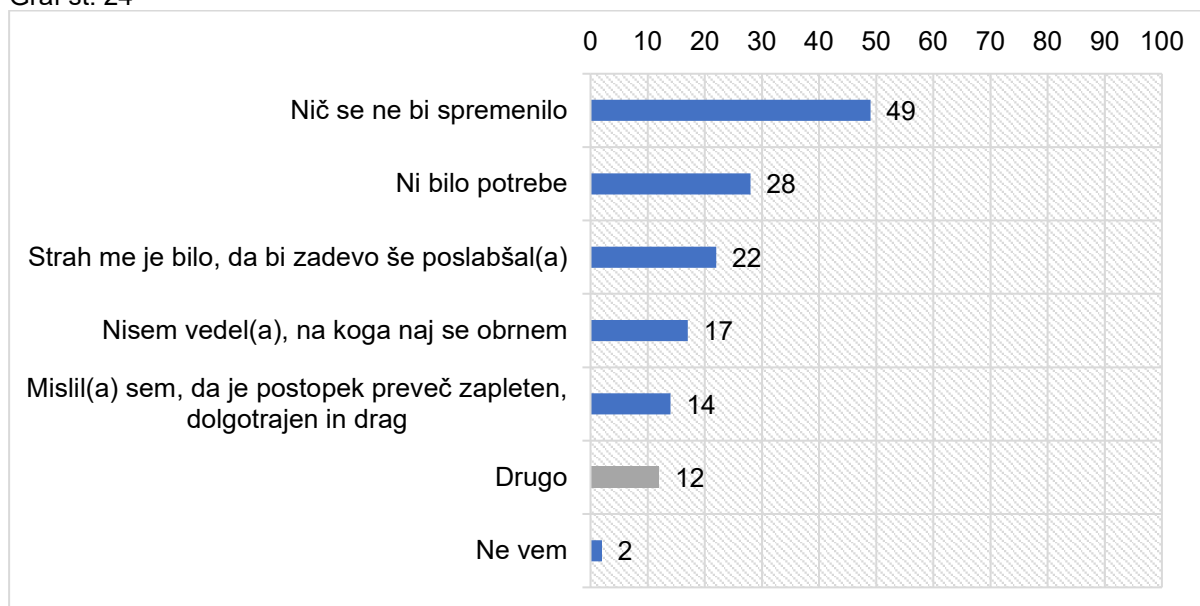
Graf št. 23

Skoraj štiri petine prebivalcev Slovenije (79 odstotkov), ki so bile v zadnjih 12 mesecih tarča diskriminacije, neenakega obravnavanja, oziroma jih je kakšna oseba ali organizacija postavila v slabši položaj zaradi njihove osebne lastnosti ali okoliščine, niso uporabile postopkov za zaščito svojih pravic. Postopek za zaščito svojih pravic je uporabila dobra petina prebivalcev Slovenije (21 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: **»Zakaj niste uporabili nobenih postopkov?«**

Graf št. 24

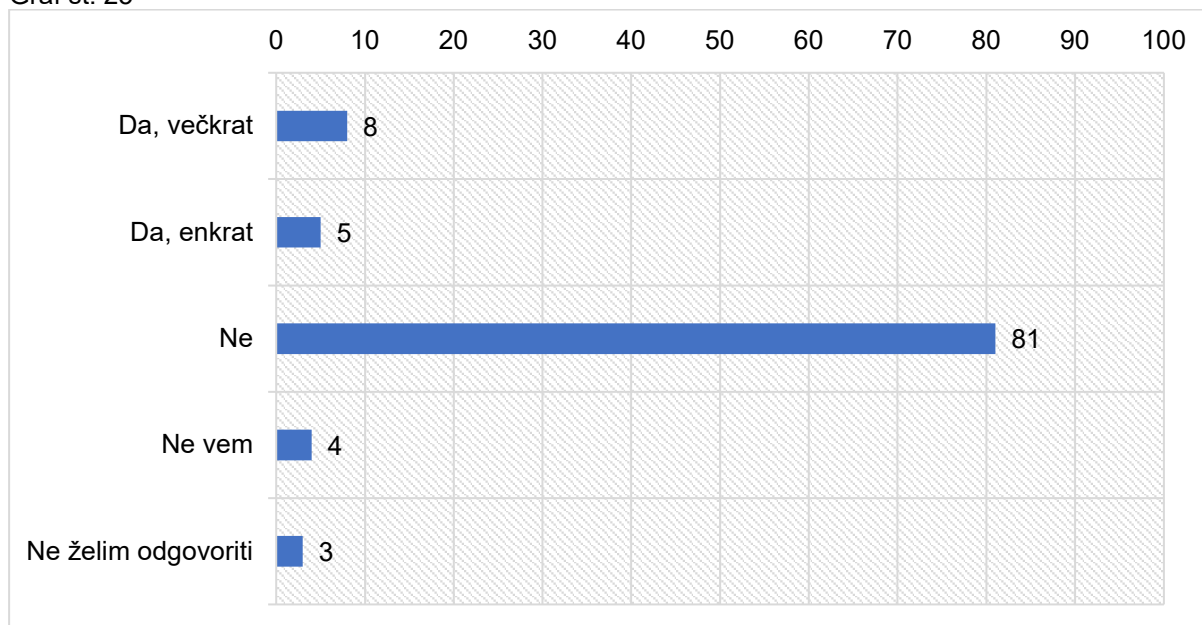

Skoraj polovica prebivalcev Slovenije (49 odstotkov), ki ni uporabila postopkov za zaščito svojih pravic, tega ni storila zaradi prepričanja, da se ne bi nič spremenilo. Nekaj več kot četrtina prebivalcev (28 odstotkov) tega ni storila, ker za to ni bilo potrebe. Dobra petina prebivalcev (22 odstotkov) tega ni storila zaradi strahu, da bi zadevo še poslabšali. Nekoliko manj kot petina prebivalcev (17 odstotkov) ni vedela na koga naj se obrne. Vsak sedmi prebivalec (14 odstotkov) pa je mislil, da je postopek preveč zapleten, dolgotrajen in drag.

2.2.4 Izkušnje z nadlegovanjem in spolnim nadlegovanjem

Anketirance smo vprašali: »Ali ste bili vi osebno v zadnjih 12 mesecih tarča nadlegovanja?«

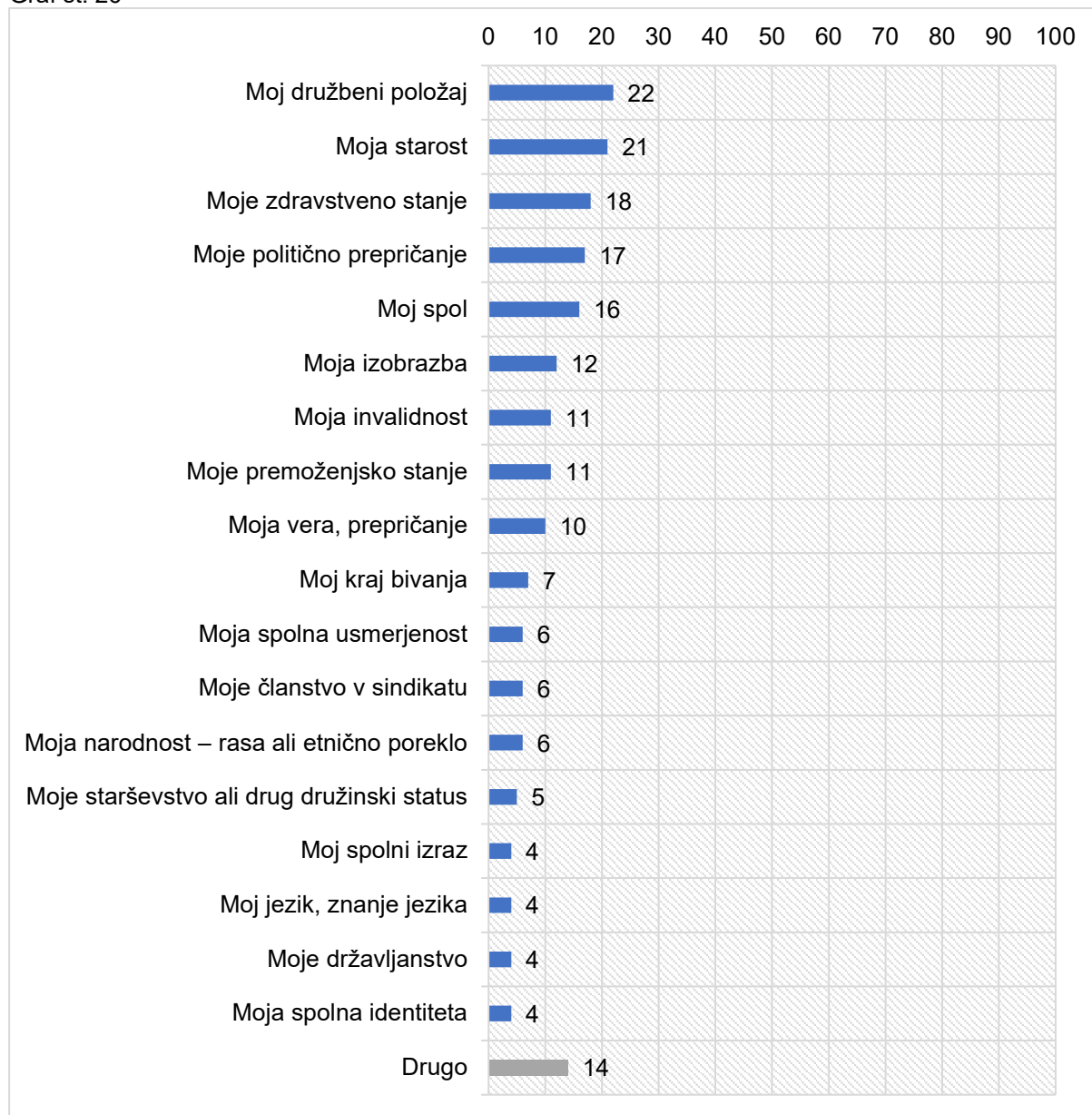
Graf št. 25

Približno vsak deseti prebivalec Slovenije (13 odstotkov) je bil v zadnjih 12 mesecih tarča nadlegovanja. Štiri petine prebivalcev (81 odstotkov) v zadnjih 12 mesecih niso bile tarča nadlegovanja.

Anketirance smo vprašali: »Zaradi katere osebne značilnosti ali okoliščine ste bili nadlegovani?«

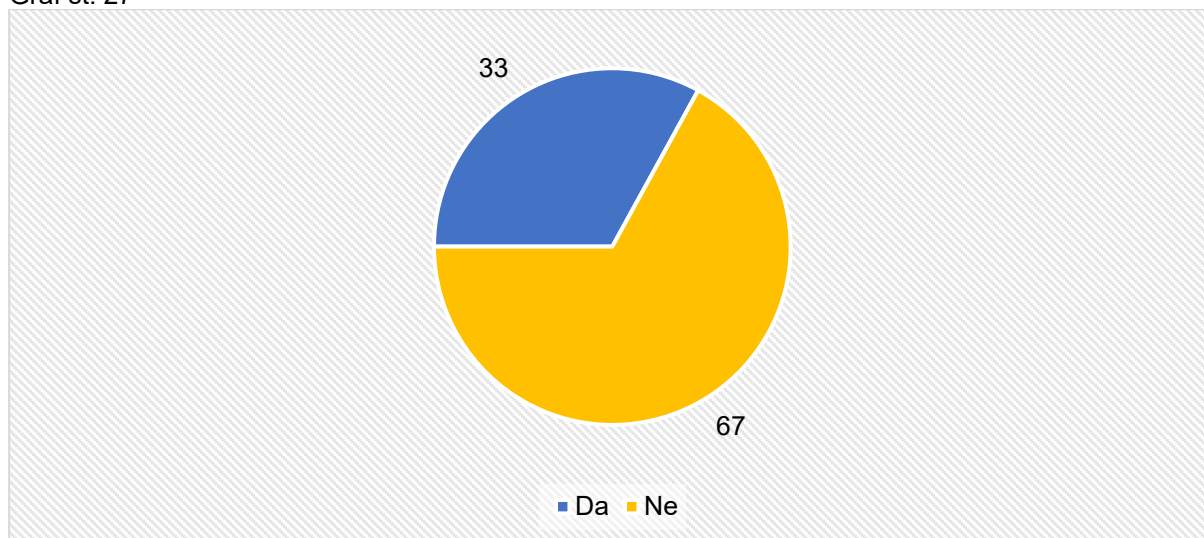
Graf št. 26

Največ prebivalcev Slovenije (22 odstotkov), ki so v zadnjih 12 mesecih doživeli nadlegovanje, je bilo nadlegovanih zaradi osebne značilnosti ali okoliščine družbenega položaja. Sledijo starost (21 odstotkov), zdravstveno stanje (18 odstotkov), politično prepričanje (17 odstotkov), ter spol (16 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »**Ali ste ukrepali ob nadlegovanju?**«

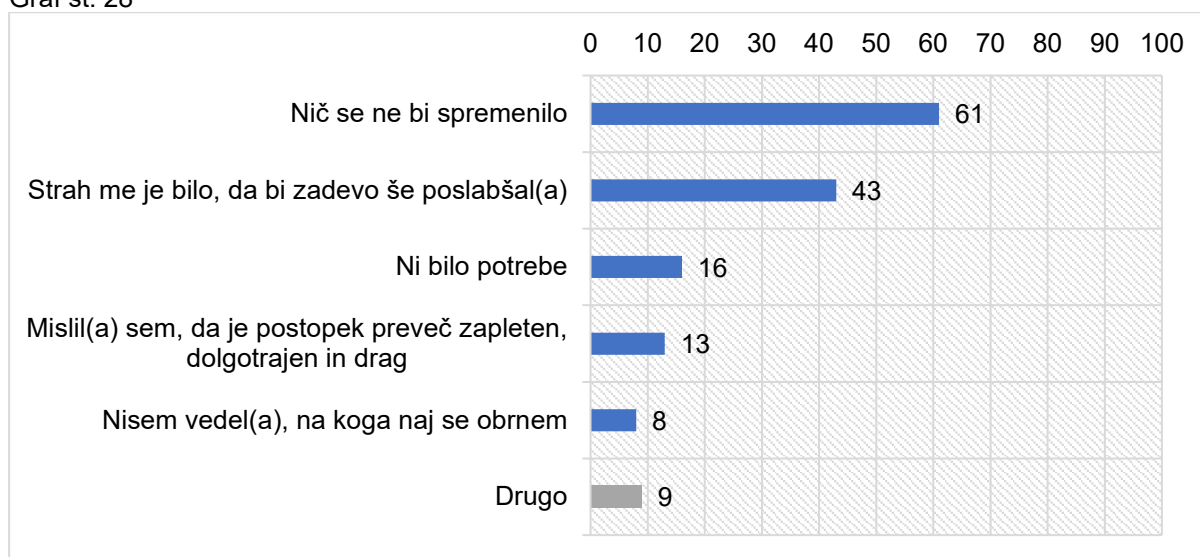
Graf št. 27

Dve tretjini prebivalcev Slovenije (67 odstotkov), ki sta v zadnjih 12 mesecih izkusili nadlegovanje, nista ukrepali. Ukrepala je tretjina (33 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »**V primeru, da ne, zakaj niste ukrepali?**«

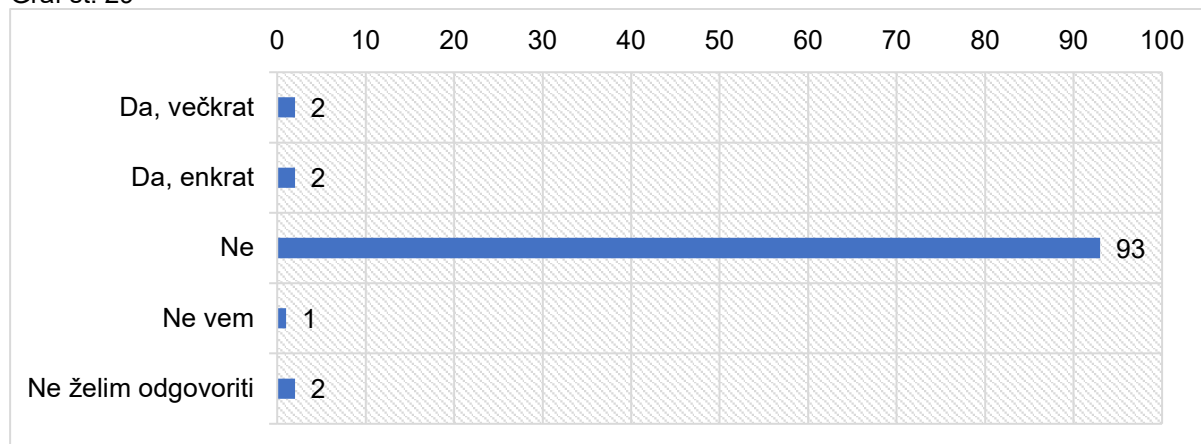
Graf št. 28

Prebivalci Slovenije, ki po doživetju nadlegovanja niso ukrepali, tega večinoma (61 odstotkov) niso storili, ker so bili mnenja, da se ne bi nič spremenilo. Nekaj manj kot polovico (43 odstotkov) je bilo strah, da bi s tem zadevo še poslabšali. Manj kot petina (16 odstotkov) je bila mnenja, da za ukrepanje ni bilo potrebe. Približno desetina (13 odstotkov) je mislila, da je postopek preveč zapleten, dolgotrajen in drag. Osem odstotkov pa ni vedelo na koga naj se obrne.

Anketirance smo vprašali: **»Ali ste bili vi osebno v zadnjih 12 mesecih tarča spolnega nadlegovanja?«**

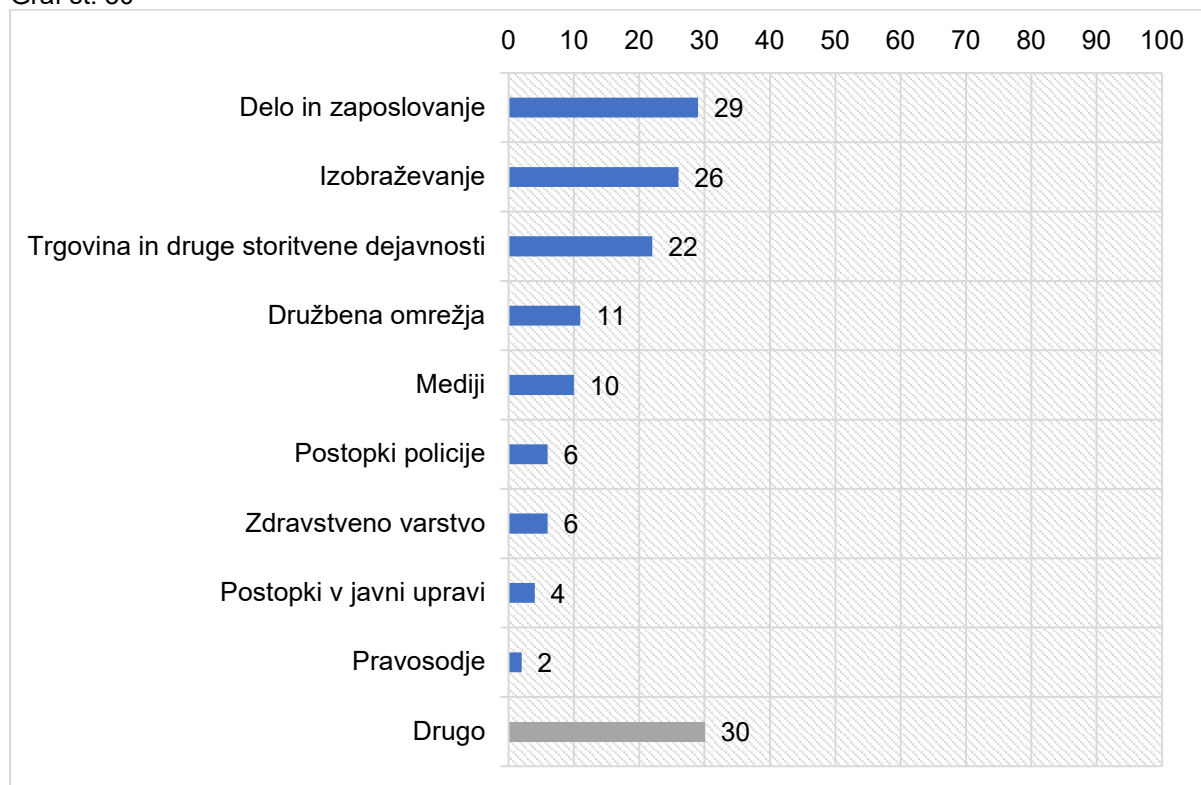
Graf št. 29

V zadnjih 12 mesecih so bili tarča spolnega nadlegovanja štirje odstotki prebivalcev Slovenije, polovica od teh večkrat. Večina (93 odstotkov) v zadnjih 12 mesecih ni bila tarča spolnega nadlegovanja.

Anketirance smo vprašali: **»Na katerem področju življenja ste bili spolno nadlegovani?«**

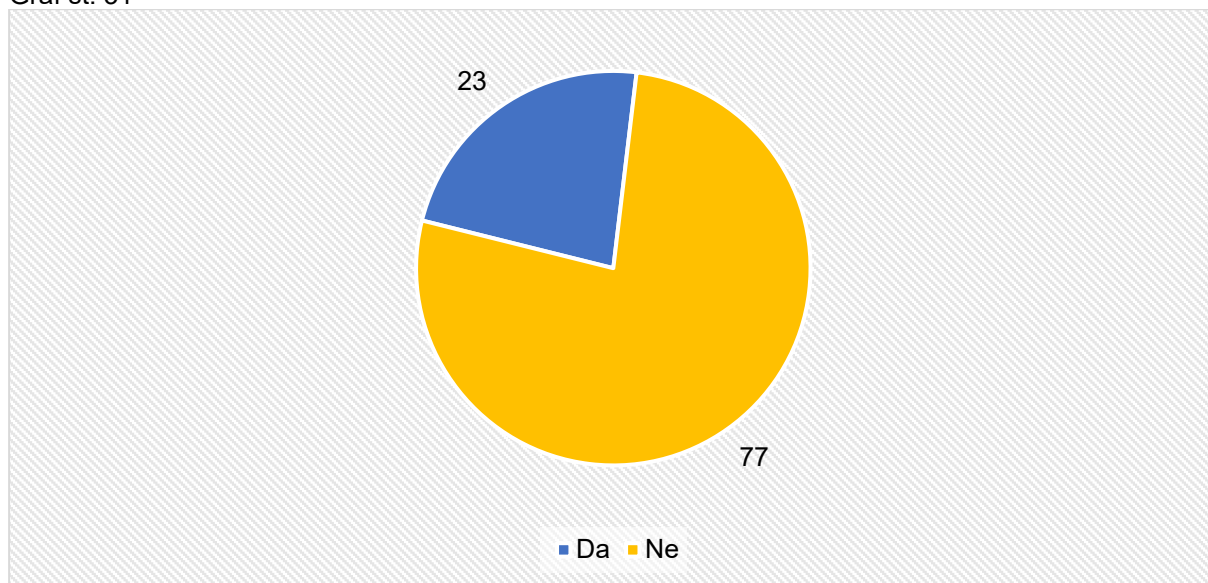
Graf št. 30

Največ prebivalcev Slovenije (29 odstotkov), ki so v zadnjih 12 mesecih doživeli spolno nadlegovanje, je bili spolno nadlegovani na področju dela in zaposlovanja. Sledijo področja izobraževanja (26 odstotkov), trgovin in drugih storitvenih dejavnosti (22 odstotkov), družbenih omrežij (11 odstotkov) ter medijev (10 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »**Ali ste ukrepali?**«

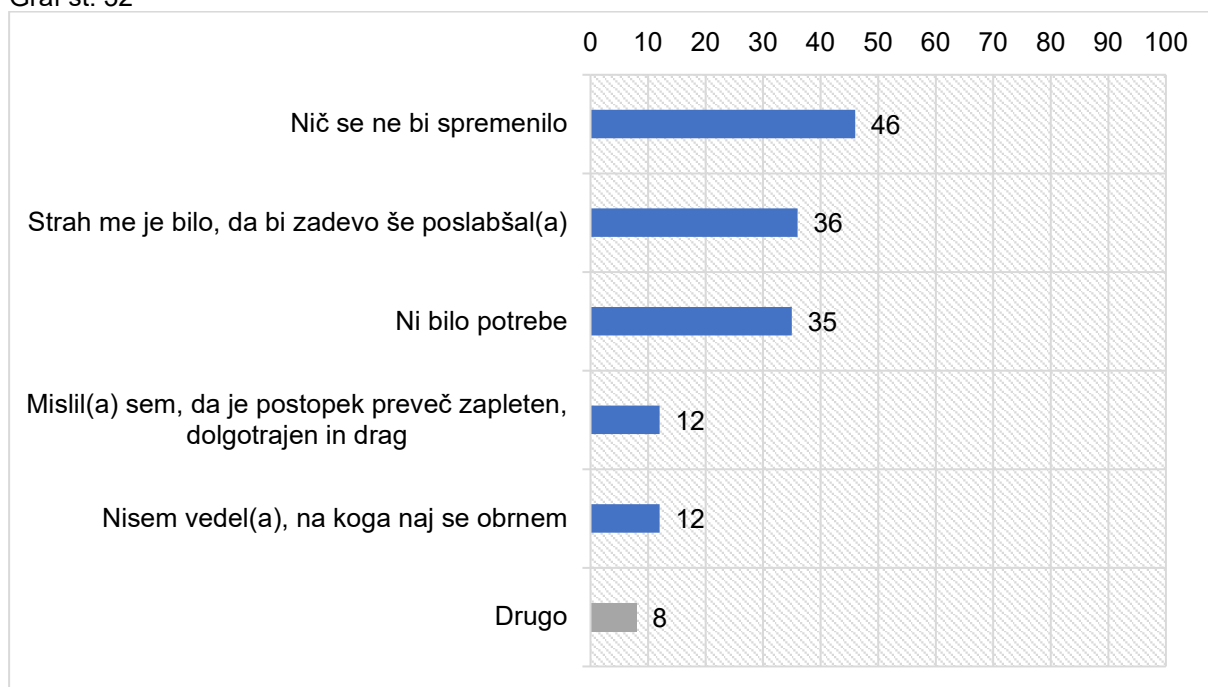
Graf št. 31

Več kot tri četrtnine prebivalcev Slovenije (77 odstotkov), ki so v zadnjih 12 mesecih izkusile spolno nadlegovanje, niso ukrepale. Ukrepala je skoraj četrtnina (23 odstotkov).

Anketirance smo vprašali: »**V primeru, da ne, zakaj niste ukrepali?**«

Graf št. 32

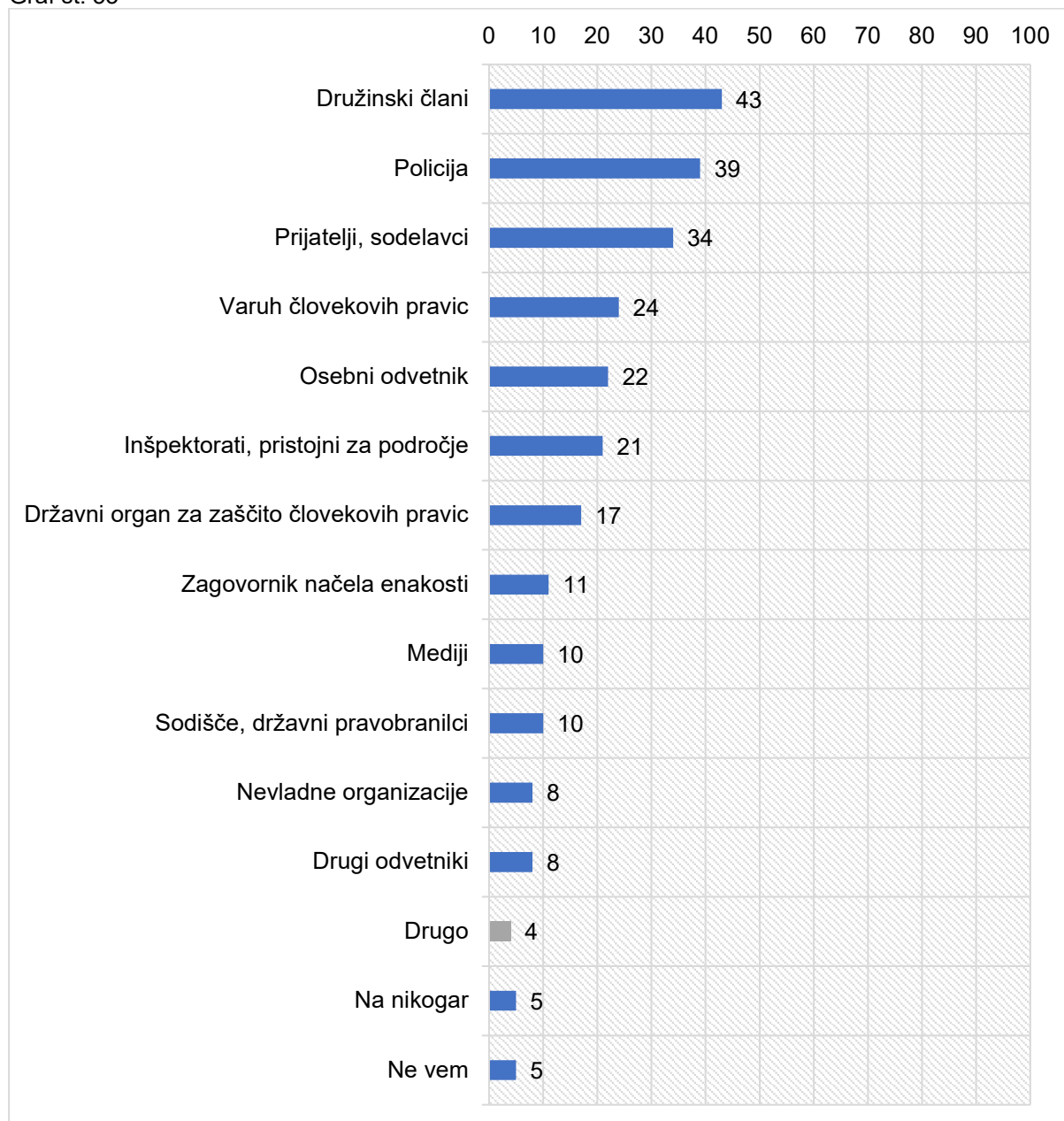

Slaba polovica (46 odstotkov), ki po doživetju spolnega nadlegovanja ni ukrepala, tega ni storila zaradi mnenja, da se ne bi nič spremenilo. Dobro tretjino (36 odstotkov) je bilo strah, da bi s tem zadevo še poslabšali. Skoraj enak delež (35 odstotkov) pa je bilo mnenja, da za ukrepanje ni potrebe. V enakem deležu so mislili, da je postopek preveč zapleten, dolgotrajen in drag (12 odstotkov) ali niso vedeli, na koga naj se obrnejo (12 odstotkov).

2.2.5 Prijavljanje in pomoč ob diskriminaciji

Anketirance smo vprašali: »Na koga bi se najprej obrnili po pomoč, če bi vi osebno ali kdo od vaših bližnjih doživeli diskriminacijo s strani kakšne osebe ali organizacije?«

Graf št. 33

Največ prebivalcev Slovenije (43 odstotkov) bi se v primeru diskriminacije sebe ali svojih bližnjih obrnila na družinske člane. Sledijo policija (39 odstotkov), prijatelji in sodelavci (34 odstotkov) ter Varuh človekovih pravic (24 odstotkov). Na Zagovornika načela enakosti bi se v primeru diskriminacije sebe ali svojih bližnjih obrnila dobra desetina prebivalcev Slovenije (11 odstotkov).

2.2.6 Povzetek ugotovitev glede dojemanja diskriminacije in izkušenj z njo

Prebivalci Slovenije pod pojmom diskriminacija največkrat razumejo neenako obravnavanje zaradi spola (29 odstotkov), barve kože (27 odstotkov) ali neenako obravnavanje na splošno (26 odstotkov). Sledijo neenako obravnavanje zaradi nacionalnost (16 odstotkov), izolacija, osamitev in ignoriranje (15 odstotkov) ter neenako obravnavanje zaradi spolne usmerjenosti, spolne identitete in izraza (12 odstotkov).

Slaba petina prebivalcev (17 odstotkov) meni, da se diskriminacija uvršča med bolj razširjene težave v državi. Tretjina prebivalcev Slovenije meni, da razširjenost diskriminacije v Sloveniji predstavlja manjšo (34 odstotkov) ali enako (34 odstotkov) težavo kot drugi problemi v državi. Skoraj enak delež prebivalcev Slovenije pa meni, da je diskriminacija bodisi največja (štirje odstotki) težava v državi bodisi sploh ni težava (pet odstotkov).

Največ prebivalcev Slovenije (62 odstotkov) meni, da je diskriminacija v Sloveniji najbolj razširjena na področju dela in zaposlovanja. Sledijo področja medijev (30 odstotkov), socialnega varstva (29 odstotkov), najemi nepremičnin (28 odstotkov) in postopki policije (27 odstotkov).

Največ, tretjina prebivalcev Slovenije (33 odstotkov) meni, da so v Sloveniji najpogosteje tarče diskriminacije tujci. V nekoliko manjšem deležu navedb sledijo istospolno usmerjeni (23 odstotkov), Romi (22 odstotkov), ženske (22 odstotkov) in ljudje z različnimi invalidnostmi ali boleznimi (21 odstotkov).

Največ prebivalcev Slovenije meni, da so v Sloveniji najpogosteje razlog za diskriminacijo osebne značilnosti narodnost, rasa ali etnično poreklo (40 odstotkov), spolna usmerjenost (28 odstotkov) in vera (19 odstotkov). Sledijo družbeni položaj (18 odstotkov), spolna identiteta (17 odstotkov), brezdomnost (16 odstotkov), državljanstvo (tretje države) (15 odstotkov), premoženjsko stanje (15 odstotkov) in politično prepričanje (14 odstotkov).

Največ prebivalcev Slovenije (45 odstotkov) meni, da diskriminacijo najpogosteje izvajajo osebe, posamezniki. Sledijo politiki (28 odstotkov), nadrejeni oziroma šefi (26 odstotkov) in delodajalci zasebnega sektorja (25 odstotkov).

Skoraj petina prebivalcev Slovenije (19 odstotkov) je bila v zadnjih 12 mesecih tarča diskriminacije, neenakega obravnavanja, oziroma jih je kakšna oseba ali organizacija postavila v slabši položaj zaradi njihove osebne lastnosti ali okoliščine. Večina prebivalcev (70 odstotkov) v zadnjih 12 mesecih ni bila tarča takega obravnavanja. Največ prebivalcev Slovenije (49 odstotkov) je bilo diskriminiranih na področju dela in zaposlovanja. Sledijo področja zdravstvenega varstva (19 odstotkov), socialnega varstva (12 odstotkov), postopkov v javni upravi (11 odstotkov) ter medijev (11 odstotkov). Največ prebivalcev Slovenije (25 odstotkov) je bilo diskriminiranih zaradi osebne značilnosti ali okoliščine zdravstvenega stanja. Sledijo starost (24 odstotkov), politično prepričanje (17 odstotkov), spol (16 odstotkov) in invalidnost (16 odstotkov).

Večina prebivalcev Slovenije (79 odstotkov) ni uporabila postopkov za zaščito svojih pravic. Postopek za zaščito svojih pravic je uporabila dobra petina prebivalcev Slovenije (21 odstotkov). Skoraj polovica tistih (49 odstotkov), ki ni uporabila postopkov za zaščito svojih pravic, tega ni storila zaradi prepričanja, da se ne bi nič spremenilo. Nekaj več kot četrtnina (28 odstotkov) tega ni storila, ker za to ni bilo potrebe. Dobra petina (22 odstotkov) tega ni storila zaradi strahu, da bi zadevo še poslabšali. Nekoliko manj kot petina (17 odstotkov) ni vedela na koga naj se obrne. Vsak sedmi pa je mislil, da je postopek preveč zapleten, dolgotrajen in drag.

Približno vsak deseti prebivalec Slovenije (13 odstotkov) je bil v zadnjih 12 mesecih tarča nadlegovanja. Večina prebivalcev (81 odstotkov) v zadnjih 12 mesecih ni bila tarča nadlegovanja. Največ tistih (22 odstotkov), ki so v zadnjih 12 mesecih doživeli nadlegovanje, je bilo nadlegovanih zaradi osebne značilnosti ali okoliščine družbenega položaja. Sledijo starost (21 odstotkov), zdravstveno stanje (18 odstotkov), politično prepričanje (17 odstotkov), ter spol (16 odstotkov).

Večina tistih (67 odstotkov), ki je v zadnjih 12 mesecih izkusila nadlegovanje, ni ukrepala. Ukrepala je tretjina (33 odstotkov). Tisti, ki po doživetju nadlegovanja niso ukrepali, tega večinoma (61 odstotkov) niso storili, ker so bili mnenja, da se ne bi nič spremenilo. Nekaj manj kot polovico (43 odstotkov) je bilo strah, da bi s tem zadevo še poslabšali. Manj kot petina (16 odstotkov) je bila mnenja, da za ukrepanje ni bilo potrebe. Približno desetina (13 odstotkov) je mislila, da je postopek preveč zapleten, dolgotrajen in drag. Osem odstotkov pa ni vedelo, na koga naj se obrne.

V zadnjih 12 mesecih so bili tarča spolnega nadlegovanja štirje odstotki prebivalcev Slovenije, polovica od teh večkrat. Večina (93 odstotkov) v zadnjih 12 mesecih ni bila tarča spolnega nadlegovanja. Največ tistih (29 odstotkov), ki so v zadnjih 12 mesecih doživeli spolno nadlegovanje, so bili spolno nadlegovani na področju dela in zaposlovanja. Sledijo področja izobraževanja (26 odstotkov), trgovin in drugih storitvenih dejavnosti (22 odstotkov), družbenih omrežij (11 odstotkov) ter medijev (10 odstotkov).

Večina tistih (77 odstotkov), ki je v zadnjih 12 mesecih izkusila spolno nadlegovanje, ni ukrepala. Ukrepala je slaba četrtnina (23 odstotkov). Nekaj manj kot polovica (46 odstotkov), ki po doživetju spolnega nadlegovanja ni ukrepala, tega ni storila zaradi mnenja, da se ne bi nič spremenilo. Dobro tretjino (36 odstotkov) je bilo strah, da bi s tem zadevo še poslabšali. Skoraj enak delež (35 odstotkov) pa je bilo mnenja, da za ukrepanje ni potrebe. V enakem deležu so mislili, da je postopek preveč zapleten, dolgotrajen in drag (12 odstotkov) ali niso vedli na koga naj se obrnejo (12 odstotkov).

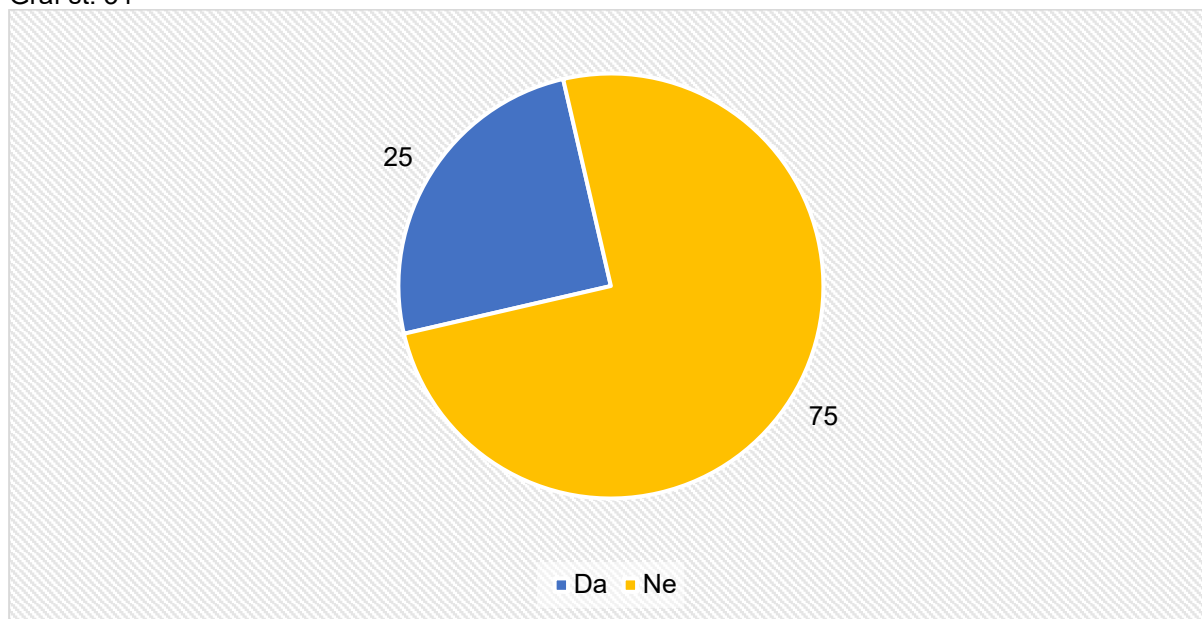
Največ prebivalcev Slovenije (43 odstotkov) bi se v primeru diskriminacije sebe ali svojih bližnjih obrnila na družinske člane. Sledijo policija (39 odstotkov), prijatelji in sodelavci (34 odstotkov) ter Varuh človekovih pravic (24 odstotkov). Na Zagovornika načela enakosti bi se v primeru diskriminacije sebe ali svojih bližnjih obrnila dobra desetina prebivalcev Slovenije (11 odstotkov).

2.3 Poznavanje Zagovornika načela enakosti ter informiranost o neenakosti in diskriminaciji

2.3.1 Poznavanje Zagovornika načela enakosti

Anketirance smo vprašali: »Ali veste, kateri samostojni državni organi v Sloveniji so pristojni za boj proti neenakopravnosti in varstvo pred diskriminacijo?«

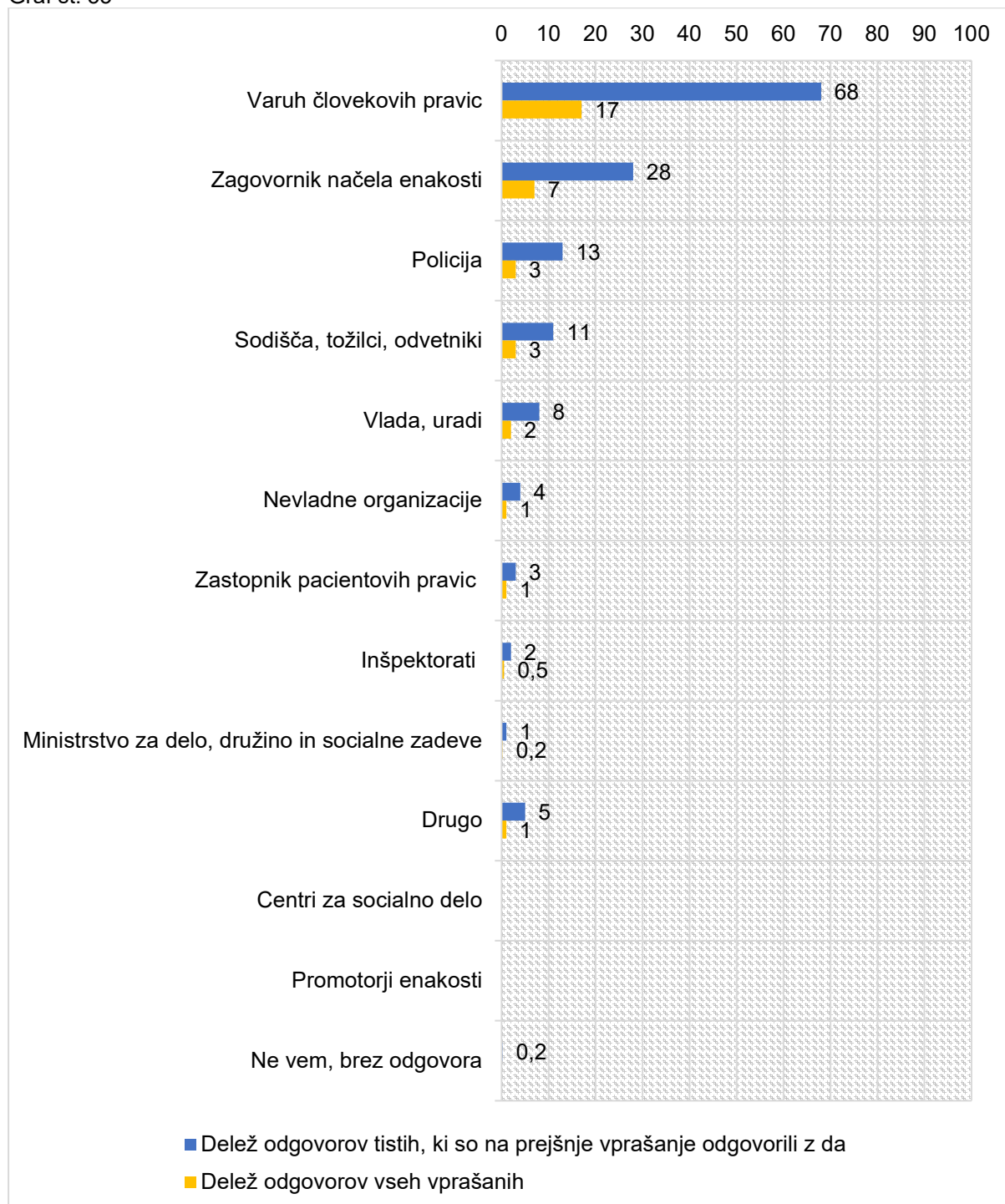
Graf št. 34

Tri četrtine prebivalcev Slovenije (75 odstotkov) ne vedo, kateri samostojni državni organi v Sloveniji so pristojni za boj proti neenakopravnosti in varstvo pred diskriminacijo. Četrtna prebivalcev (25 odstotkov) ve za take državne organe.

Anketirance smo vprašali: »Če da, kateri?«

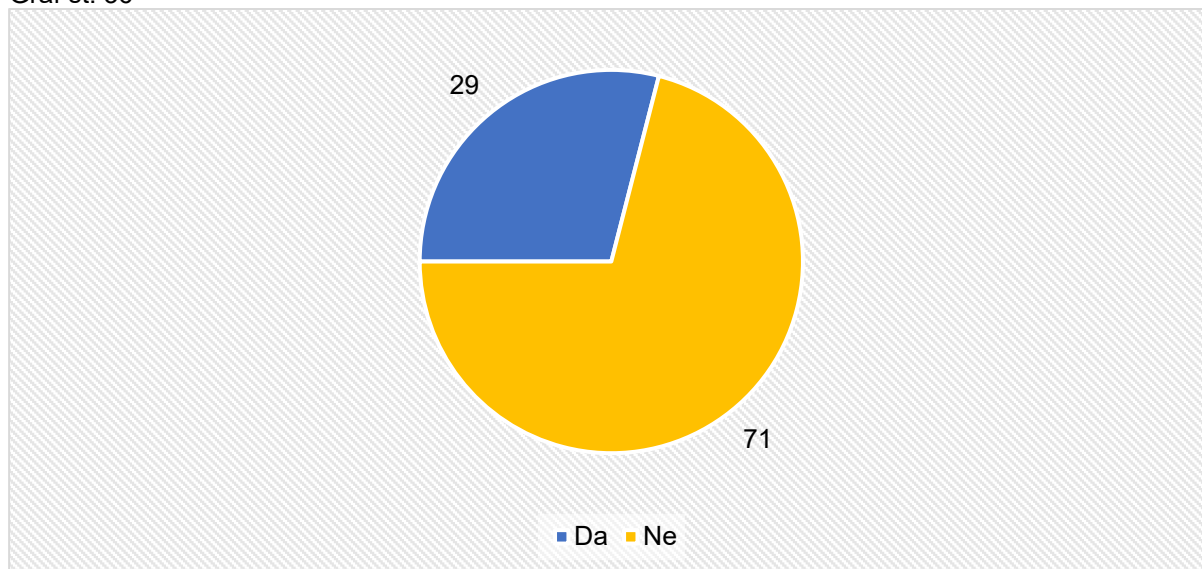
Graf št. 35

Med tistimi, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili, da vedo, kateri samostojni državni organi v Sloveniji so pristojni za boj proti neenakopravnosti in varstvo pred diskriminacijo, jih je največ (68 odstotkov) prepoznalo Varuha človekovih pravic. Sledita Zagovornik načela enakosti (28 odstotkov) in policija (13 odstotkov). Če upoštevamo vse prebivalce Slovenije, je Varuha človekovih pravic kot državni organ za boj proti neenakopravnosti in varstvo pred diskriminacijo prepoznalo nekoliko manj kot petina prebivalcev (17 odstotkov), Zagovornika načela enakosti sedem odstotkov, policijo pa trije odstotki prebivalcev.

Anketirance smo vprašali: »**Ali poznate Zagovornika načela enakosti?**«

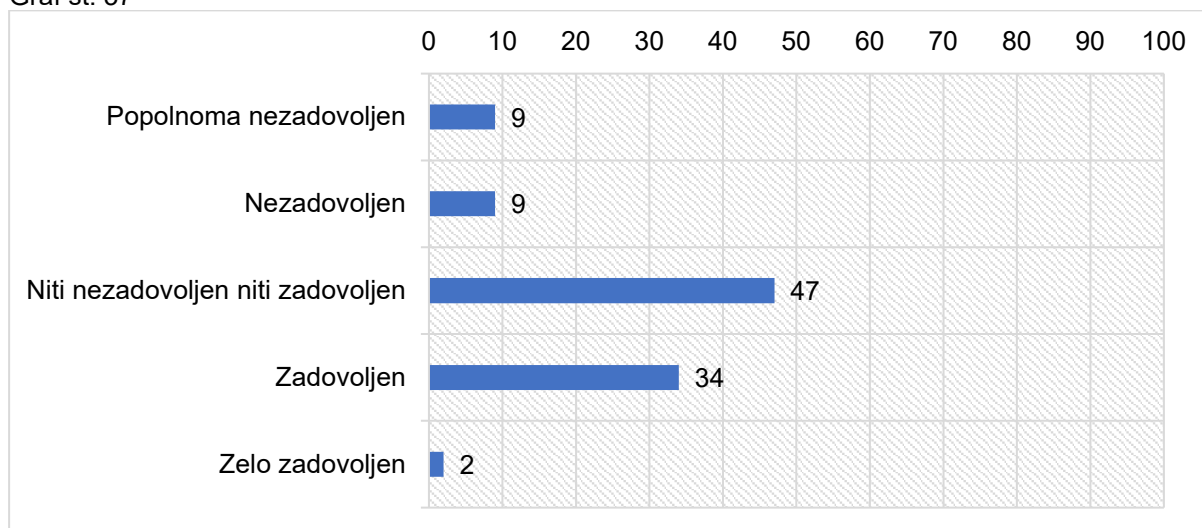
Graf št. 36

Slaba tretjina prebivalcev Slovenije (29 odstotkov) pozna Zagovornika načela enakosti, malo več kot dve tretjini prebivalcev (71 odstotkov) pa Zagovornika ne poznata.

Anketirance smo vprašali: »**Kako ste zadovoljni z delom in aktivnostmi Zagovornika načela enakosti?**«

Graf št. 37

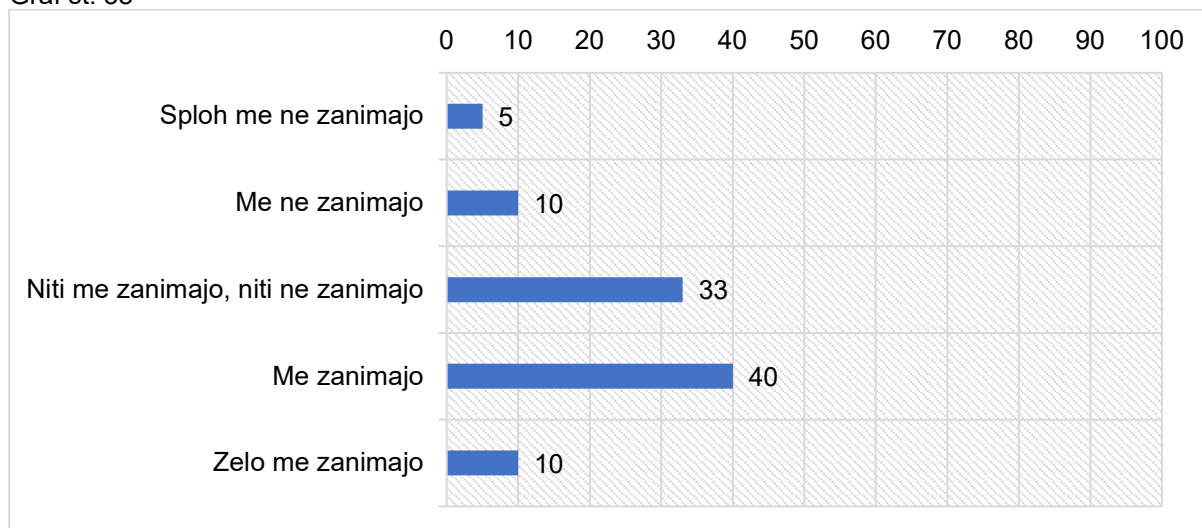

Slaba polovica prebivalcev Slovenije (47 odstotkov) ni niti nezadovoljna niti zadovoljna z delom in aktivnostmi Zagovornika načela enakosti. Malo več kot tretjina prebivalcev (36 odstotkov) je z njegovim delom in aktivnostmi zadovoljna, slaba petina prebivalcev (18 odstotkov) pa je nezadovoljna.

2.3.2 Informiranje o Zagovorniku in diskriminaciji

Anketirance smo vprašali: **»V kolikšni meri vas zanimajo informacije, povezane z neenakostjo in diskriminacijo v Sloveniji?«**

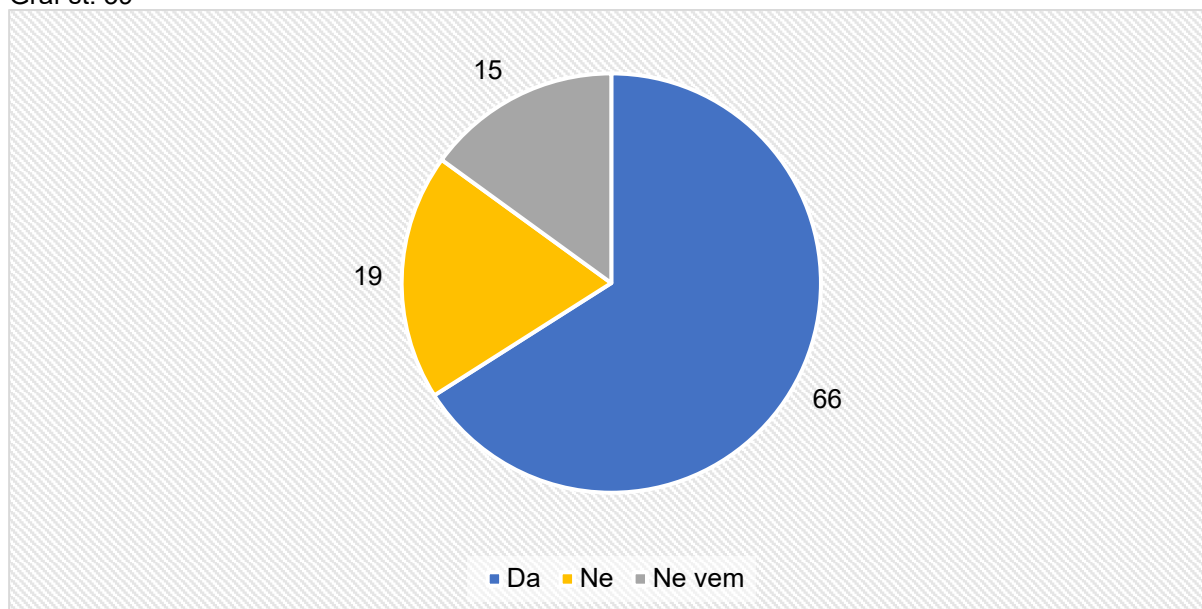
Graf št. 38

Polovico prebivalcev Slovenije (50 odstotkov) zanimajo informacije, povezane z neenakostjo in diskriminacijo v Sloveniji. Nekaj manj kot petino prebivalcev (15 odstotkov) tovrstne informacije ne zanimajo.

Anketirance smo vprašali: **»Ali bi si želeli, da bi Zagovornik načela enakosti posredoval več informacij na temo diskriminacije?«**

Graf št. 39

Dve tretjini prebivalcev Slovenije (66 odstotkov) si želita, da bi Zagovornik načela enakosti podajal več informacij na temo diskriminacije, slaba petina prebivalcev (19 odstotkov) pa si tega ne želi.

2.3.3 Povzetek ugotovitev glede poznavanja Zagovornika načela enakosti ter informiranosti o neenakosti in diskriminaciji

Tri četrtine prebivalcev Slovenije (75 odstotkov) ne vedo, kateri samostojni državni organi v Sloveniji so pristojni za boj proti neenakopravnosti in varstvo pred diskriminacijo. Četrtna prebivalcev (25 odstotkov) ve za tak državni organ. Med temi jih je največ (68 odstotkov) prepoznalo Varuha človekovih pravic. Sledita Zagovornik načela enakosti (28 odstotkov) in policija (13 odstotkov).

Slaba tretjina prebivalcev Slovenije (29 odstotkov) pozna Zagovornika načela enakosti, dobri dve tretjini prebivalcev (71 odstotkov) pa Zagovornika ne poznata. Malo manj kot polovica prebivalcev Slovenije (47 odstotkov) ni niti nezadovoljna niti zadovoljna z delom in aktivnostmi Zagovornika načela enakosti. Malo več kot tretjina prebivalcev (36 odstotkov) je z njegovim delom in aktivnostmi zadovoljna, slaba petina prebivalcev (18 odstotkov) pa nezadovoljna.

Polovico prebivalcev Slovenije (50 odstotkov) zanimajo informacije, povezane z neenakostjo in diskriminacijo v Sloveniji. Nekaj manj kot petino prebivalcev (15 odstotkov) tovrstne informacije ne zanimajo. Dve tretjini prebivalcev Slovenije (66 odstotkov) si želita, da bi Zagovornik načela enakosti podajal več informacij na temo diskriminacije, slaba petina prebivalcev (19 odstotkov) pa si tega ne želi.

Ključni rezultati javnomnenjske raziskave »Raziskava o diskriminaciji 2025« - raziskovalno poročilo

Izdajatelj

Zagovornik načela enakosti Republike Slovenije

Zanj

Miha Lobnik, zagovornik načela enakosti

Besedilo

Zagovornik načela enakosti

Pri pripravi so sodelovali

Miha Lobnik, Barbara Povše, Nevenka Prešlenkova

Izvajalec raziskave

Inštitut za raziskovanje trga in medijev Mediana, d. o. o.

Ljubljana, junij 2026

Uporaba vsebine raziskave je dovoljena z navedbo vira.
Uporabljen slovnični spol v poročilu se nanaša na kateri koli spol.
Publikacija je brezplačna in dostopna vsem.